

فارسی ۲

۶- (مسن اصغری)

در این گزینه معطوف وجود دارد، اما بدل به کار نرفته است. «مادرم و پیران» معطوف هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «این نخلستان خاموش و پرمهتابی» بدل برای «آسمان کویر» / «پرمهتابی» و «بی‌تاب» معطوف

گزینه «۲»: بدل: این موجود زیبا و آسمانی / معطوف: آسمانی

گزینه «۳»: بدل: پیرترین و ... فارسی / معلّم اول / معطوف: جوان‌ترین

(فارسی ۲، دستور، صفحه ۳۴)

۷- (مریم شمیرانی)

عبارت صورت سؤال «بنده تدبیر می‌کند و خداوند تقدیر می‌کند» که پیام نهایی آن این است که تقدیر الهی همیشه موافق تدبیر بندگان نیست؛ در حالی که در گزینه «۳» شاعر خطاب به ممدوح خود می‌گوید که هر گرهی را که تقدیر ایجاد کرد، به توفیق خدا با تدبیر تو گشوده می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: تدبیر می‌کنی ولی نمی‌دانی درگاه بی‌نیازی خداوند مقدر می‌کند و با تدبیر تو سازگار نیست.

گزینه «۲»: جوشن محکم تدبیر در مقابل پیکان تقدیر آسیب‌پذیر است.

گزینه «۴»: تدبیر کردم که از بند او رها شوم اما تقدیر چنین بود که گرفتار بمانم.

(فارسی ۲، مفهومی، صفحه ۵۱)

۸- (کاظم کاظمی)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۴»: اعتقاد به معاد و زندگی پس از مرگ

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: از تأثیر نسیم کوی یار یا ممدوح، مردگان زنده خواهند شد.

گزینه «۲»: گردش آسمان، آن کسانی را که به خاک افکنده است، به اوج و مقام می‌رساند.

گزینه «۳»: شعله عشق من بعد از مرگم نیز روشن و فروزان خواهد بود.

(فارسی ۲، مفهومی، صفحه ۳۳)

۹- (مسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط «بیان ترک عادت در کارها» است.

مفهوم بیت گزینه «۲» توأم بودن راحتی و رنج در عالم که عادت و رسم روزگار است.

(فارسی ۲، مفهومی، مشابه صفحه ۷۸)

۱۰- (مریم شمیرانی)

صورت سؤال و گزینه‌های «۲، ۳، ۴» به شرمندگی از بی‌حاصلی اشاره دارند، ولی در گزینه «۱» شاعر معتقد است کسی که نگاه عبرت‌بین دارد می‌تواند از بید هم ثمر ببرد.

(فارسی ۲، مفهومی، صفحه ۸۹)

۱-

(مریم شمیرانی)

واژه‌هایی که غلط معنی شده‌اند:

ب) مشروعیت: منطبق بودن رویه‌های قانون‌گذاری و اجرایی حکومت با نظر مردم آن کشور

ج) قداره: جنگ‌افزاری شبیه شمشیر پهن و کوتاه

(فارسی ۲، لغت، ترکیبی)

۲-

(کاظم کاظمی)

غلط‌های املائی و شکل درست آن‌ها:

الف) مسطور ← مستور / مستور ← مسطور

د) خورد ← خرد (کوچک)

(فارسی ۲، املا، ترکیبی)

۳-

(راور تالشی)

شعر تر (حسن‌آمیزی = شنوایی + لامسه) / «تر و در» = جناس / آتش زبان بودن = کنایه از تأثیرگذار بودن / واج‌آرایی: صامت «د»

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۴-

(مسن اصغری)

پارادوکس: از تنزل ترقی یافتن / ایهام: ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: تشبیه: بادام دو چشم / استعاره: عتاب استعاره از اشک / پسته استعاره از دهان

گزینه «۲»: حسن‌آمیزی: جواب تلخ / ایهام تناسب: شور ۱- هیجان و اشتیاق (معنای مورد قبول) ۲- مزه شور (با کام و تلخ و ... تناسب دارد).

گزینه «۴»: واج‌آرایی: تکرار «حروف م، ن، ی، ا» / مجاز: بیت مجاز از شعر

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۵-

(مهمربوز قهریبیان)

شکل مرتب شده مصراع دوم گزینه «۳»: برای پریشانی این سلسله، آخر وجود ندارد.

مضاف‌الیه

(فارسی ۲، دستور، ترکیبی)

فارسی ۱

۱۱-

(مهمربوار قهریبان)

معنای صحیح واژه‌هایی که نادرست معنا شده‌اند:

متراکم: برهم نشیننده / خلنگ: نام گیاهی است، علف جارو (خدنگ: درختی که از چوب آن ... / قدس: پاکی / حقه: جعبه، صندوق / تاک: درخت انگور

(فارسی، لغت، ترکیبی)

۱۲-

(مهمربوار قهریبان)

املای صحیح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عادت مألوف

گزینه «۲»: غوک و قورباغه

گزینه «۴»: تقریظ و ستودن

(فارسی، املا، ترکیبی)

۱۳-

(مهمربوار قهریبان)

ارزیابی شتاب‌زده اثر جلال آل احمد، سیاست‌نامه اثر خواجه نظام‌الملک توسی، لطایف الطوائف اثر فخرالدین علی صفی و بینوایان اثر ویکتور هوگو است.

(فارسی، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۱۴-

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

تشبیه: دلت مثل کبک / استعاره: شهباز استعاره از عشق / کنایه: از خنده گل شکفتن: بسیار شادمان بودن

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۵-

(مسس و سگری - ساری)

گزینه «۲»: کمند شوق و اشتیاق مرا به جایگاه اصلی می‌کشاند، برای همین است که قرار و آرامش ندارم.

تشبیه: کمند شوق

استعاره: نشیمن حیرت ← دنیا / تلمیح به بازگشت به عالم معنا و آیه شریفه «أنا لله و أنا الیه راجعون»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: زیارت عشق کسی درست است که آب چشمان او مانند چشمه زمزم، روان باشد و دل او جایگاه دوست باشد. (عشق محبوب در دل او جایگیر باشد) / تلمیح به مناسک حج / «کعبه عشق»، «دیده زمزم او گشت» و «دل مقام خلیل [گشت]» تشبیه

گزینه «۳»: شوق و اشتیاق درون است که مرا به سوی محبوب می‌کشاند. من در این رفتن، از خود اختیاری ندارم و دیگری مرا می‌کشاند.

گزینه «۴»: آگاه باش که تصور نکنی، عشق منصور حلاج فرونشست، چرا که هنوز آتش عشق او از محل کشته‌شدنش شعله‌ور است. / تلمیح به داستان منصور حلاج / «آتش» استعاره از «عشق»

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۶-

(مسین پرهیزگار - سبزوار)

«خرّم» نقش مسندی دارد و بقیه واژه‌های مشخص شده نقش «منادا» دارند.

«ای [کسی که] از فروغ رخت لاله‌زار عمر خرم [است]»

(فارسی، دستور، صفحه ۱۳۲)

۱۷-

(سیر جمال طباطبایی نژاد)

در گزینه «۴» نان و آبی، حرف عطف است؛ زیرا هر دو نقش مشترک مفعول دارند، ولی «واو» بین خورم و آشامم دو جمله را به هم پیوند زده است و حرف ربط همپایه‌ساز است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: همه حروف «واو» عطف است.

گزینه «۲»: بیت چهار جمله است که هر مصراع جداگانه به وسیله حرف پیوند «و» به هم مرتبط شده است؛ و هر دو حرف «واو» ربط هستند با حذف ۴ فعل به قرینه معنوی

شکرت شور جهانی است و جهانی مشتاق است ...

در گزینه «۳» حرف «واو» در هر دو مصراع حرف ربط همپایه‌ساز است.

(فارسی، دستور، صفحه ۳۱)

۱۸-

(کاظم کاظمی)

ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» و عبارت صورت سؤال بیانگر این مفهوم هستند که وجود خداوند را در همه جا می‌توان احساس کرد.

مفهوم بیت گزینه «۲»: خداوند خالق همه موجودات هستی است.

(فارسی، مفهومی، صفحه ۱۳۱)

۱۹-

(سیر جمال طباطبایی نژاد)

مفاهیم ابیات:

بیت الف) مقاومت مبارزان

بیت ب) یکتاپرستی

بیت ج) جاودانگی

بیت د) یکپارچگی مردم

(فارسی، مفهومی، صفحه ۸۳)

۲۰-

(امیر افضل)

مفهوم مشترک ابیات دیگر این است که اتحاد و یکپارچگی قدرت می‌آورد، اما شاعر در گزینه «۳»، روی آوردن به توحید و یگانه‌پرستی را اصل خاطر جمعی و زندگی و شرک و دوگانگی را مایه پریشانی و پراکندگی می‌داند.

(فارسی، مفهومی، مشابه صفحه ۱۰۹)

عربی، زبان قرآن و ۱ و ۲

۲۱-

(نور امساکي)
«لَمْ يَنْظُرُوا»: نگاه نکردند، نگاه نکرده‌اند (رد گزینۀ ۳) / «إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ»: به آسمان بالای سرشان (رد گزینۀ های ۱ و ۳) / «بَنِيْنَاهَا»: آن را ساختیم، ساخته‌ایم (رد گزینۀ ۴).

(ترجمه)

۲۲-

(مر تفضی کاتم شبروری)
«لَيَعْلَمُ»: باید بدانند / «كُلَّ الطَّلَابِ»: همهٔ دانش آموزان / «أَنْ»: که / «الْإِسْتِزَاءِ»: ریشخند کردن / «لَيْسَ بِالْأَمْرِ الْجَيِّدِ»: کار خوبی نیست / «وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ»: و هر که چنین کند / «يَنْدَمُ»: پشیمان می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۲»: هر یک از (صحیح: همه)
گزینۀ «۳»: در حالی که آن را انجام می‌دهد (صحیح: و هر که چنین کند)
گزینۀ «۴»: و هر که ریشخند کند از آن کار ... (صحیح: و هر که چنین کند).

(ترجمه)

۲۳-

(پیمان کشاورز صدر)
«أَلْفَ» فعل مجهول است (رد گزینۀ های ۱ و ۴)
مقایسهٔ دو گزینۀ «۲ و ۳»: «يَضُمُّ» فعل مضارع و جملهٔ وصفی است و با در نظر گرفتن فعل جملهٔ اصلی، ماضی استمراری ترجمه می‌شود (رد گزینۀ ۳)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱»: «تألیف کرد» فعل معلوم، (دربری می‌گیرد) به صورت مضارع ترجمه شده است.

گزینۀ «۲»: (دربری می‌گیرد) به صورت مضارع ترجمه شده است نه ماضی استمراری
گزینۀ «۴»: «تألیف کرده است» معلوم و ماضی نقلی، (دربری گرفته می‌شود) مضارع مجهول ترجمه شده است.

(ترجمه)

۲۴-

(کاتم غلامی)
«إِيَّاكَ وَ الْحَرَصَ»: از طمع کاری بپرهیز (رد گزینۀ ۱) / «يَمْرَرُ»: تلخ می‌کند (رد گزینۀ های ۳ و ۴) / «عَيْشِكَ»: زندگیات (رد گزینۀ ۳) / «و إِنْ»: اگرچه، هر چند (رد گزینۀ های ۱، ۳ و ۴) / «تَكْتَرُ»: زیاد شود (رد گزینۀ ۱)
تذکر: «إِيَّاكَ» در ابتدای جمله غالباً برای برحذر داشتن از یک امر ناپسند به‌کار می‌رود و به شکل زیر ترجمه می‌شود:
«إِيَّاكَ وَ الْبِخْلَ»: از خسیس بودن بپرهیز.

(ترجمه)

۲۵-

(الله مسیح فواه)
«تَرْضَى رَيْكَ» به معنای «پروردگارت را راضی می‌کنی» است. در گزینۀ های «۲ و ۴» «راضی و خشنود شدن» ترجمه شده و غلط است.
«تَكْتَسِبُ» در گزینۀ «۱» مجهول ترجمه شده است.
«عَن» در گزینۀ های «۱ و ۲» ترجمه نشده است. ضمیر «ك» در «رَيْكَ» در گزینۀ «۲» ترجمه نشده است.
«مَحَامِدُ» در گزینۀ «۱» مفرد ترجمه شده است.

(ترجمه)

۲۶-

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱»: «قَمْتُ بَ» به معنای «اقدام کردم» است نه «به‌پا خاستم».
گزینۀ «۳»: «تَسْتَطِيعُ» بهتر است به صورت فعلی ترجمه شود: (می‌تواند)، همچنین «۲۷۰ درجه»
گزینۀ «۴»: «أَنْبِيبُ» به صورت «لوله‌کشی» ترجمه شده و نادرست است.

(ترجمه)

۲۷-

(معمد بهان‌بین)
«أشهر کاتب» یعنی «نام‌آورترین نویسنده» که در ترجمه جایجا ترجمه شده و این جایجایی باعث شده است که «نام‌آورترین» صفت برای «داستان‌ها» شود!
لذا ترجمۀ درست این عبارت «نام‌آورترین نویسنده ...» می‌باشد.

تکته:

۱. اگر سیاق جمله اجازه دهد برخی مواقع می‌توان اسم‌ها (مصدرها و صفت‌های فاعلی و مفعولی) را به شکل فعل ترجمه نمود (گزینۀ ۳)
۲. فعل ماضی + فعل مضارع = ماضی استمراری (گزینۀ ۲)
۳. فعل «أعجب + ن + ی = أعجبتنی» را می‌شود به دو شکل ترجمه نمود: الف) مرا شگفت زده کرد ب) خوشم آمد

۴. نیازی نیست که در ترجمۀ لای نفی جنس از واژهٔ «هیچ» بهره برده شود ولی اسم لای نفی جنس حتماً باید نکره ترجمه شود! (گزینۀ ۳)

۵. وقتی یک اسم را نکره می‌آوریم و دوباره بخواهیم از آن اسم بهره ببریم، باید با «ال» باشد و می‌توان این اسم دوم را با «این» و «آن» ترجمه نمود!

(ترجمه)

۲۸-

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱»: «أَنْ يَقْفُزَ» (تغریب درستی برای «پرواز کند» نیست) - «واحد» (باید پس از معدود بیاید) - «قَفْزَه» (ضمیر «ه» اضافی است)
گزینۀ «۳»: «قَادِرٌ» («می‌تواند» فعل مضارع است) - «خَمْسِينَ وَ مِئَةً» (اول باید صدگان بیاید)

گزینۀ «۴»: «الْقَفْزَ الْأَوَّلَ» (باید عدد «واحد» به کار برود، زیرا «یک» عدد شمارشی است.) - «خَمْسِينَ وَ مِئَةً» (مانند گزینۀ ۳)

(ترجمه)

ترجمه متن:

از زشت‌ترین عادت‌هایی که انسان از جامعه‌ای که اطرافش است، کسب می‌کند، همان عادت مصرف دخانیات است. و این عادت، علی‌رغم شناخت کسی که به این‌ها علاقه دارد، به این است که ضررهایش بسیار است. طبق پژوهش‌های موجود، آن باعث سرطان و بیماری‌های قلب و گرفتگی شریان‌ها می‌شود که منجر به سکته مغزی می‌گردد. و با این وجود مصرف‌کنندگانی را می‌بینیم که به آینده‌ای که منتظرشان است، توجه نمی‌کنند و روزانه تعداد سیگارهایی را که می‌کشند، بیشتر می‌کنند. و با توجه به خطرهای مصرف دخانیات، دولت‌ها در دنیا، افراد مصرف‌کنندهٔ خود را از مصرف دخانیات در مکان‌های عمومی مثل بیمارستان‌ها، مدارس و دانشگاه‌ها منع کرده‌اند، حتی بسیاری از شرکت‌های پرواز، مصرف دخانیات را در هواپیماهایشان منع کرده‌اند. و ما به نوبهٔ خود هر مصرف‌کننده‌ای را دعوت می‌کنیم که لشکر اراده را تجهیز کند و مصرف دخانیات را رها کند و سیگار را تا ابد ترک نماید.

۳۴- (اللهه مسیح فواه)
«متواضع و المتکبر» درست است با (فتحة ت) در «متواضع» و (کسره ب) در «المتکبر»

(ضبط مرکبات)

۳۵- (مهیر خاتمی- کامیاران)
در این عبارت: «عشّیة»: شامگاه با «غداة»: صبحگاه، تضاد دارد!
نکات مهم درسی: در حل تست های مترادف و متضاد مراقب باشید کلمات متناسب را به اشتباه مترادف یا متضاد نگیرید!

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «پدرم صبح زود برای کار می رود و عصر خسته می خوابد!»
گزینه «۲»: «برای انسان شایسته نیست که سخن کسی را که دروغ می گوید و به دروغ مشهور است باور کند!»
گزینه «۴»: «زیر نور با چتری راه می رفتم و فکر می کردم!»

(مفهوم)

۳۶- (سیر هاری هاشمی)
ترجمه صورت سؤال: در کدام گزینه اسم های جمع، بیشترین تنوع را دارند؟ یعنی در یک گزینه هم جمع سالم وجود دارد، هم جمع مکسر!
«الخِجَاجُ وَ مَناسِکٌ» جمع مکسر هستند و «مَرَاتٌ» نیز جمع مؤنث سالم است.

تشریح گزینه های دیگر

در گزینه «۲»، «المَلَاعِبُ» جمع مکسر، در گزینه «۳»، «الزُّبُوتُ» و «مَوَادُّ» جمع مکسر و در گزینه «۴»، «الصَّیَادُونَ وَ الْإِفْرِیقِیُونَ» جمع مذکر سالم هستند.

(قواعد اسم)

۳۷- (مرتضی مهسنی کبیر)
در این گزینه «ضیوف» مبتدای مؤخر و «فی بیت» خبر مقدم است. در سایر گزینه ها خبر یک فعل است: (۱) یقرؤون، (۲) یزرع، (۳) یقومون

(انواع جملات)

۳۸- (سیر ممدعلی مرتضوی)
«المؤمنین» اسم فاعل از مصدر ثلاثی مزید «ایمان» از باب افعال است.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «طیارون» و «المفروضة» به ترتیب اسم مبالغه و اسم مفعول اند.
گزینه «۲»: «العاقل» اسم فاعل از مصدر ثلاثی مجرد است.
گزینه «۳»: «المؤذّب» و «محترم» هر دو اسم مفعول هستند.

(قواعد اسم)

۳۹- (سیر هاری هاشمی)
«زمیلة» اسم نکره ای است که پس از آن فعل «تتکلم» آمده است. در مورد گزینه «۳»، دقت کنید که فعل «تجدوه» جواب شرط است و نمی تواند جمله وصفیه باشد، چرا که هیچ ربطی به اسم نکره ماقبل خود ندارد.

(قواعد اسم)

۴۰- (نویر امسکی)
حرف «ل» در «لیرفع» باید بالا ببرد» دلالت بر امر می کند.
ترجمه عبارت: «به رئیسشان گفتند باید حقوقشان را امسال بالا ببرد!»

(قواعد فعل)

۲۹- (سیر ممدعلی مرتضوی)
ترجمه گزینه «۲»: به آینده اش توجه نمی کند با این که آن، در مقابل چشمان ما واضح است! عبارت درستی است.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: زبان های مصرف دخانیات را نمی شناسد آن طور که ما می شناسیم!

گزینه «۳»: ترجمه عبارت: باعث دچار شدن همه مردم به بیماری های فراگیر می شود!

گزینه «۴»: ترجمه عبارت: قادر به ترک عادت بدش نیست، مگر پس از زیاده روی در آن!
(درک مطلب)

۳۰- (سیر ممدعلی مرتضوی)
ترجمه عبارت گزینه «۴»: رها شدن از مصرف دخانیات برای افراد مصرف کننده غالباً ساده است! با توجه به خط آخر متن درک مطلب، نادرست است.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: ممکن است که تشویق ما به دوری از مصرف دخانیات، مؤثر باشد!

گزینه «۲»: ترجمه عبارت: ضررها و نتایج مصرف دخانیات تاکنون کشف نشده است، مگر برخی از آنها!

گزینه «۳»: ترجمه عبارت: مصرف دخانیات در مدارس و دانشگاه ها غیر مجاز است!
(درک مطلب)

۳۱- (سیر ممدعلی مرتضوی)
صورت سؤال موضوعی را می خواهد که در متن نیامده باشد. گزینه «۳»: (روش های ترک مصرف دخانیات) در متن مطرح نشده است.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: نقش خانواده و دیگران در شروع مصرف دخانیات!

گزینه «۲»: ترجمه عبارت: مسؤولیت حکومت ها در منع مصرف دخانیات!

گزینه «۴»: ترجمه عبارت: زبان های مصرف دخانیات برای مصرف کنندگان!
(درک مطلب)

۳۲- (سیر ممدعلی مرتضوی)
«ینظنر» فعل مزید ثلاثی از باب افتعال و مصدر «ینظار» است. ضمیر «هم» مفعول (مفعول به) آن است.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۲»: «ضمیر «هم» فاعله» نادرست است.

گزینه «۳»: «لازم، خبر للمبتدأ» نادرست است.

گزینه «۴»: «مصدره علی وزن «نفعال»» نادرست است.

(تفلیل صرفی و محل اعرابی)

۳۳- (سیر ممدعلی مرتضوی)
«المُدخّین» جمع مذکر سالم، اسم فاعل از مصدر «تدخین» (دَخَنَ، يَدْخُنُ، تَدخِين) است، نقش صفت را دارد و موصوف آن، «أفراد» است.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «فعله المضارع: يتدخّن، ضمیر «ها»» نادرست است.

گزینه «۳»: «مبني»، «مضاف الیه ...» نادرست است.

گزینه «۴»: «مصدره علی وزن «تَفَعَّل»، مضاف الیه ...» نادرست است.

(تفلیل صرفی و محل اعرابی)

دین و زندگی ۲

-۴۱

(امین اسریان پور)
مطابق با آیه شریفه «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ...»، زمین را بندگان شایسته خداوند (عبادی الصالحون) به ارث می‌برند.
(دین و زندگی ۲، درس ۱۳، صفحه ۱۵۸)

-۴۲

(مهمم رضایی بقا)
آنگاه که امام زمان (ع) در پاسخ به اسحاق بن یعقوب که درباره «رویدادهای جدید» عصر غیبت سؤال کرد و راه چاره را پرسید، فرمود: «وَأَمَّا الْخَوَادِثُ الْوَاقِعَةُ فَأَرْجِعُوا فِيهَا إِلَى زَوَاةِ حَدِيثِنَا...»: «و در مورد رویدادهای زمان به روایان حدیث ما رجوع کنید...»، ویژگی «زمان شناس بودن» فقیه معرفی می‌گردد.
در حدیث امام صادق (ع) که فرمود: «فَأَمَّا مَنْ كَانَ مِنَ الْفُقَهَاءِ صَائِتًا لِنَفْسِهِ...»: «هر کس از فقیهانی که نگهدارنده نفس خود...»، بر نگرهبانی از نفس که به معنای «باتقوا بودن» است، تأکید شده است.
(دین و زندگی ۲، درس ۱۴، صفحه‌های ۱۷۳ و ۱۷۴)

-۴۳

(سیرامسان هنری)
آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی از عوامل ختم نبوت، در تقابل با رشد تدریجی سطح فکر مردم از علل فرستادن پیامبران متعدد است و وجود قوانین تنظیم کننده، مربوط به پویایی و روزآمد بودن دین اسلام، از عوامل ختم نبوت است.
(دین و زندگی ۲، درس‌های ۲ و ۳، صفحه‌های ۱۹ و ۲۹ تا ۳۱)

-۴۴

(مهمم رضایی بقا)
پیامبر اکرم (ص)، وظیفه تعلیم و تبیین آیات قرآن کریم را برعهده داشت تا مردم بتوانند به معارف بلند این کتاب آسمانی دست یابند و جزئیات احکام و قوانین را بفهمند و شیوه عمل کردن به آن را بیاموزند.
پیامبر (ص)، به محض اینکه مردم مدینه اسلام را پذیرفتند، به این شهر مهاجرت کرد و به کمک مردم آن شهر (انصار) و کسانی که از مکه آمده بودند (مهاجران)، حکومتی را که بر مبنای اسلام اداره می‌شد، پی‌ریزی نمود و با ولایت ظاهری خود به مفاد حدیث «وَلَمْ يَأْتِدْ بَشِيءٍ كَمَا نُوْدِيَ بِالْوَلَايَةِ» عمل نمود.
(دین و زندگی ۲، درس ۵، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

-۴۵

(علی فضل‌فانی)
چگونه زیستن مربوط به نیاز «کشف راه درست زندگی» و چرا زیستن اشاره به نیاز «شناخت هدف زندگی»، از نیازهای برتر، اساسی و بنیادین اشاره دارد که مطابق با آن اگر انسان هدف حقیقی خود را نشناسد یا در شناخت آن دچار خطا بشود، عمر خود را از دست داده است (اتلاف عمر).
(دین و زندگی ۲، درس ۱، صفحه‌های ۷ و ۸)

-۴۶

(مهمم رضا فرهنگیان)
این که آیات قرآن یکدیگر را تأیید می‌کنند به «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» قرآن به عنوان یکی از جنبه‌های اعجاز محتوایی آن اشاره می‌کند که آیه «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا» بیانگر این موضوع است.
(دین و زندگی ۲، درس ۴، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

-۴۷

(مهمم آقاصالح)
از آن‌جا که عموم مردم در اعتقادات و عمل خود، دنباله‌رو شخصیت‌های برجسته جامعه هستند و آن‌ها را اسوه قرار می‌دهند، از این‌رو حاکمان وقت در زمان ائمه اطهار (ع) تلاش می‌کردند افرادی را که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی دور بودند، به جایگاه برجسته برسانند و آن‌ها را راهنمای مردم معرفی کنند.
(دین و زندگی ۲، درس ۹، صفحه ۱۱۵)

-۴۸

(مهمم رضایی بقا)
امیرالمؤمنین علی (ع) و حضرت فاطمه (س) به ممنوعیت نوشتن احادیث نبوی توجه نکردند و سخنان پیامبر را به فرزندان و یاران خود آموختند و از آنان خواستند که این آموخته‌ها را به نسل‌های بعد منتقل کنند.
نمونه‌ای از این انتقال و آموزش احادیث پیامبر (ص) به فرزندان خود را می‌توان در شیوه بیان حدیث سلسله‌الذهب جست‌وجو کرد.
(دین و زندگی ۲، درس‌های ۹ و ۱۰، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۵)

-۴۹

(فیروز نژادنیف - تبریز)
حضرت علی (ع) در وصف انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند می‌فرماید: «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است. از این جهت غیر خدا در نظرشان کوچک است.»
(دین و زندگی ۲، درس ۱۶، صفحه ۱۹۹)

-۵۰

(مهمم رضایی بقا)
آیه ۱۵۹ سوره آل عمران، یکی از آیاتی است که مسئولیت‌های رهبری پیامبر اکرم (ص) را این‌گونه بیان می‌کند: «فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَ لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَأَنْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَ اسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَ شَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ...». پس رحمت الهی، عامل مهربانی و نرم‌دلی پیامبر (ص) با مردم بوده است و پیش از عزم و تصمیم، پیامبر باید با مردم مشورت نماید.
(دین و زندگی ۲، درس ۱۵، صفحه ۱۸۳)

دین و زندگی ۱

-۵۱

(مهمم رضایی بقا)
اگر هدف‌های دنیوی اصل قرار گیرند، مانع رسیدن به هدف‌های اخروی می‌شوند. این مفهوم در آیه «بعضی از مردم می‌گویند: خداوند با ما در دنیا نیکی عطا کن ولی در آخرت بهره‌ای ندارد»، تبیین شده است.
(دین و زندگی ۱، درس ۱، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

-۵۲

(مرتضی مفسنی کبیر)
با توجه به مضامین قرآنی، زندگی حقیقی و راستین در عالم آخرت است: «إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ» و شرط دل‌ن بستن به دنیا و اصل قرار دادن آخرت علم مستمر به ماهیت دنیا و آخرت است: «لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ».
(دین و زندگی ۱، درس ۴، صفحه ۳۸)

-۵۳

(سیرهادی موسوی)
عالم برزخ، میان زندگی دنیایی و حیات اخروی قرار گرفته است و آدمیان، پس از مرگ وارد آن می‌شوند و در آن‌جا می‌مانند. ظرف تحقق گفت‌وگوی خداوند با گناهکاران در آیه: «حتی إذا جاء أحدهم الموت قال رب ارجعونی...» نیز عالم برزخ است.
(دین و زندگی ۱، درس ۶، صفحه ۶۹)

زبان انگلیسی ۱ و ۲

-۵۴

(مرتضی مسسنبیگر)

قرآن کریم می‌فرماید: «آنان (دوزخیان) پیش از این (در دنیا) مست و مغرور نعمت بودند و بر گناهان بزرگ اصرار می‌ورزیدند.»
هم‌چنین می‌فرماید: «جهنمیان می‌گویند: ما در دنیا نماز نمی‌خواندیم (ترک نماز) و از محرومان دستگیری نمی‌کردیم (ترک انفاق)؛ همراه بدکاران غرق در معصیت خدا می‌شدیم و روز رستاخیز را تکذیب می‌کردیم.»
(دین و زندگی، ۱، درس‌های ۵ و ۸، صفحه‌های ۶۲ و ۹۳)

-۵۵

(ممنبر رضایی‌نقا)

ایزار و اسباب‌ها، بنا بر حکمت الهی قرار داده شده و بی‌توجهی به آن‌ها، بی‌توجهی به حکمت و علم الهی است. پس توکل‌کننده‌ای که اهل معرفت باشد، می‌داند که انسان باید در راستای راهیابی به نیازها و خواسته‌هایش، از ایزار و اسباب بهره‌جوید.
توکل در جایی درست است که انسان مسئولیت و وظیفه خود را به خوبی انجام دهد، یعنی فکر و اراده خود را به‌کار گیرد، با دیگران مشورت کند، بهترین راه ممکن را انتخاب نماید و با عزم و اراده محکم برای رسیدن به مقصود تلاش کند.
(دین و زندگی، ۱، درس ۱۰، صفحه ۱۱۶ و ۱۱۷)

-۵۶

(ممنبر رضایی‌نقا)

سودمندترین و پرمفعت‌ترین دانش‌ها، خودشناسی است (معرفة النفس انفع المعارف).
گاهی به واسطه حوادث، عضوی از انسان جدا شده و نابود می‌گردد، اما هرگز انسان در «من» خود، تغییر و نقص و تحول نمی‌بیند و این نشان از ثبات «من» از دلایل اثبات و اصالت روح است.
(دین و زندگی، ۱، درس‌های ۲ و ۳، صفحه‌های ۲۸، ۳۹ و ۴۰)

-۵۷

(مصبوه ابتسام)

یکی از شرایط مسافری که نباید روزه بگیرد، این است که برای انجام کار حرام سفر نکند، پس اگر فرزندی با نهی والدین به سفر غیر واجب برود، سفرش حرام است و مشمول این حکم نمی‌شود و باید روزه‌اش را بگیرد. شرط دیگر برای این که شخص مسافر روزه نگیرد، این است که مسافت رفت او بیش از چهار فرسخ باشد. پس اگر تنها سه فرسخ می‌رود، باید روزه‌اش را بگیرد.
(دین و زندگی، ۱، درس ۱۲، صفحه ۱۴۳)

-۵۸

(ابوالفضل امرزاده)

پاسخ سؤال از دقت در آیه شریفه زیر به‌دست می‌آید:
«قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ...»
بگو اگر خدا را دوست دارید از من پیروی کنید تا خدا دوستتان بدارد (محبوب خدا شدن) و گناهانتان را ببخشد.»
(دین و زندگی، ۱، درس ۱۱، صفحه ۱۲۶)

-۵۹

(مسس بیاتی)

امام کاظم (ع): «خدا یا می‌داند که بهترین توشه مسافر کوی تو عزم و اراده‌ای است که با آن خواستار تو شده باشد.»
(دین و زندگی، ۱، درس ۹، صفحه ۹۹)

-۶۰

(سکینه گلشنی)

بیان فواید حجاب برای تشویق و ترغیب زنان مؤمنان به نزدیک کردن پوشش‌هایشان به خود صورت گرفته است و غفاریت و رحمانیت خداوند در ادامه آن بیان شده است:
«ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفَ فَلَا يُؤْذِنُ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا»
(دین و زندگی، ۱، درس ۱۴، صفحه ۱۶۰)

-۶۱

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «در بعضی از مؤسسات زبان، از فراگیران انتظار می‌رود که در کلاس‌ها به زبان فارسی صحبت نکنند.»

نکته مهم درسی

بعد از فعل "expect" به معنی «انتظار داشتن»، فعل بعدی باید به‌صورت مصدر با "to" به‌کار رود (رد گزینه‌های «۱» و «۲»). حتماً می‌دانید که در حالت منفی، "not" را قبل از "to" می‌آوریم، نه بعد از آن (رد گزینه «۳»). (گرامر)

-۶۲

(میرفسین زاهری)

ترجمه جمله: «الف: نمی‌دانم گواهی‌نامه‌ام را کجا گم کرده‌ام.»
«ب: نگران نباشید. مطمئناً شما آن را به‌زودی پیدا خواهید کرد.»

نکته مهم درسی

این سؤال در مورد زمان آینده ساده است. بعد از "I'm sure" هر دو گزینه «۱» و «۲» برای بیان پیش‌بینی به‌کار می‌روند ولی مفهوم جمله نشان می‌دهد که احتمالاً عملی در آینده رخ خواهد داد. گزینه «۲» وقتی به‌کار می‌رود که پیش‌بینی کنیم که عملی در آینده به‌طور قطع رخ دهد. (گرامر)

-۶۳

(مسس کردافشاری)

ترجمه جمله: «تعداد افراد داخل جلسه بیشتر از تعداد افراد هفته گذشته است.»

نکته مهم درسی

کلمه "the number of" قبل از اسامی قابل شمارش می‌آید و همچنین فعل سوم شخص مفرد با آن به‌کار می‌رود (دلیل رد گزینه‌های «۱» و «۳»). چنان‌چه بخواهیم گزینه «۲» را انتخاب کنیم مقایسه منطقی صورت نگرفته است؛ یعنی تعداد افراد را نمی‌توانیم با هفته گذشته مقایسه کنیم. (گرامر)

-۶۴

(میرفسین زاهری)

ترجمه جمله: «وظیفه معلم این است که دانش‌آموزان را به‌روشی تربیت کند که آن‌ها بتوانند قادر باشند از نظرات و علایقشان دفاع کنند.»

دفاع کردن	(۲) مقایسه کردن
(۱) موج‌سواری کردن	(۴) اهدا کردن

(واژگان)

-۶۵

(میرفسین زاهری)

ترجمه جمله: «سیاست‌گذاران عرصه آموزش و پرورش باید برنامه‌هایی را طراحی کنند که حس مسئولیت‌پذیری دانش‌آموزان را توسعه دهند.»

جمع‌آوری کردن	(۲) اختراع کردن
(۳) مستقر کردن	(۴) توسعه دادن

(واژگان)

-۶۶

(علی عاشوری)

ترجمه جمله: «تحقیق تازه‌ای نشان می‌دهد که کار گروهی به‌جبه‌ها کمک می‌کند اشیا را به اشتراک بگذارند و با یکدیگر در ارتباط [عاطفی] باشند.»

بیان کردن	(۲) مرتبط بودن
(۳) توجه کردن	(۴) رفتار کردن

(واژگان)

-۶۷

(مهروی امیری)

ترجمه جمله: «اگر شما یک رژیم غذایی متعادل داشته باشید، همه ویتامین‌هایی که بدن‌تان نیاز دارد را دریافت می‌کنید. کلمه زیرخط‌دار در این جمله به‌معنای «حاوی غذای مناسب به مقدار مناسب بودن» است.»

(واژگان)

۷۳- (میرمسیب زاهدی)
ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن «کم کردن وزن» خواهد بود.»
(درک مطلب)

۷۴- (میرمسیب زاهدی)
ترجمه جمله: «بر اساس تکنیک‌های پاراگراف‌نویسی، نقش این پاراگراف «مقایسه کردن» است.»
(درک مطلب)

۷۵- (میرمسیب زاهدی)
ترجمه جمله: «بر اساس متن، یک شخص ۱۸۸ پوندی که با سرعت دو مایل در ساعت راه می‌رود در مقایسه با یک شخص ۱۵۰ پوندی که دقیقاً همان کار را انجام می‌دهد، کالری بیشتری می‌سوزاند.»
(درک مطلب)

۷۶- (میرمسیب زاهدی)
ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر می‌تواند از متن نتیجه‌گیری شود؟»
«هر چه انرژی بیشتری مصرف کنید، وزن بیشتری کم خواهید کرد.»
(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب ۲:

هنگامی که در مورد افرادی پرسیده می‌شود که بیشترین چیزها را به ما آموختند، آن‌هایی که در سختی‌ها کنار ما بودند، آن‌هایی که در لحظات خوب با ما خندیدند و در روزهای ناراحتی ما را درک کردند، اکثر ما فوراً به والدینمان فکر می‌کنیم. این درست است؛ والدین ما افرادی هستند که تقریباً در همه چیز در زندگی ما با ما بوده‌اند. مادران ما قبل از این‌که متولد شویم، ما را در طی ۹ ماه خسته‌کننده حمل می‌کنند و حداقل برای هجده سال پس از آن والدین ما، تنها برای فهرست کردن چند مورد، از ما مراقبت می‌کنند، ما را آموزش می‌دهند، به ما کمک می‌کنند و ما را از نظر مالی و تحصیلی تأمین می‌کنند. بدون آن‌ها، اکثر ما در مکان‌هایی که امروز هستیم، قرار نداشتیم.

متأسفانه، با این‌حال، بسیاری از افراد با والدینشان به شیوه‌ای که سزاوار آن هستند، رفتار نمی‌کنند. نوجوانان اغلب در مورد موضوعات بسیار بی‌اهمیت بی‌وقفه با والدین خود جدل می‌کنند. جوانان دیگر والدین خود را نادیده می‌گیرند. آن‌ها در عوض وقت خود را صرف دوستان یا دنیای مجازی می‌کنند. همان‌طور که ما بزرگتر می‌شویم، تمایل داریم فراموش کنیم که والدین ما نیز در حال پیر شدن هستند و آن‌ها مجبور می‌شوند به‌تثانی یا در خانه سالمندان زندگی کنند. درحالی‌که ما زندگی خانوادگی خود را شروع می‌کنیم (تشکیل خانواده می‌دهیم)، نه تنها این بی‌توجهی به پدر و مادر ناعادلانه است، بلکه در اسلام نیز به‌شدت ممنوع است. احترام به والدین یکی از مهم‌ترین جنبه‌های اسلام است. خداوند به ما دستور داده بدون توجه به شرایطی که در آن قرار داریم، با والدینمان با احترام رفتار کنیم.

۷۷- (بوار علیزاده)
ترجمه جمله: «نویسنده در پاراگراف اول به «این درست است» اشاره می‌کند تا از مضمون اصلی همان پاراگراف بیشتر پشتیبانی کند.»
(درک مطلب)

۷۸- (بوار علیزاده)
ترجمه جمله: «بر طبق متن، والدین ما برای حداقل ۱۸ سال از ما حمایت می‌کنند.»
(درک مطلب)

۷۹- (بوار علیزاده)
ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر می‌تواند به بهترین شکل جایگزین لغت «trivial» در پاراگراف ۲ شود؟»
«بی‌اهمیت»
(درک مطلب)

۸۰- (بوار علیزاده)
ترجمه جمله: «به احتمال زیاد، متن با مثالی از قرآن درباره اهمیت والدین در اسلام ادامه می‌یابد.»
(درک مطلب)

ترجمه متن کلوز تست:

توانایی دستگاه‌های محاسباتی کوچک در کنترل کارهای پیچیده، روشی را که بسیاری از کارها انجام می‌شوند، از تحقیقات علمی تا تولید محصولات مصرفی، تغییر داده است. رایانه‌های کوچک که روی یک تراشه قرار دارند در تجهیزات پزشکی، وسایل خانه، ماشین‌ها و اسباب‌بازی‌ها استفاده می‌شوند. امروزه، رایانه‌ها دیگر یک چیز تجملی نیستند، بلکه در دنیای تجارت یک ضرورت هستند. هرکجا که می‌رویم، برخی از اشکال رایانه را پیدا می‌کنیم، و پشت هر رایانه‌ای آن‌چه را که در دنیای رایانه به‌عنوان یک کاربر شناخته می‌شود، پیدا می‌کنیم. در مشاهده دنیای کاربران، آن‌چه که روشن است این است که هیچ دو کاربری در نحوه رفع اشکال مشکلات یک رایانه، شبیه به یکدیگر نیستند.

۶۸- (علی شکوهی)
۱) جذاب
۲) خطرناک
۳) علمی
۴) هیجان‌انگیز
(کلوز تست)

۶۹- (علی شکوهی)
۱) ضرورت
۲) حادثه، اتفاق
۳) سرگرمی
۴) اشتباه
(کلوز تست)

۷۰- (علی شکوهی)
۱) در واقع
۲) هرکجا
۳) پس از مدتی
۴) زود
(کلوز تست)

نکته مهم درسی

«in» حرف اضافه است و حتماً می‌دانید که بعد از حروف اضافه می‌توان از فعل «ing» دار (اسم مصدر) استفاده کرد.

(کلوز تست)

۷۲- (علی شکوهی)
۱) متعجب
۲) ممکن
۳) مشهور
۴) شبیه
(کلوز تست)

ترجمه متن درک مطلب ۱:

چندین دلیل وجود دارد که چرا زنان نسبت به مردان سخت‌تر وزن کم می‌کنند. برخی از این دلایل صرفاً فیزیکی هستند. یک شخص ۲۷۵ پوندی که دو مایل در ساعت راه می‌رود در هر دقیقه ۶/۴ کالری می‌سوزاند، درحالی‌که یک شخص ۱۵۰ پوندی که با همان سرعت راه می‌رود فقط ۳/۵ کالری در دقیقه می‌سوزاند. بنابراین، مردان که عموماً وزن بیشتری دارند، برای شروع، می‌توانند به‌وسیله ورزش سریع‌تر از زنان وزن کم کنند. مضافاً، حتی اگر آن‌ها هم‌وزن بودند، یک مرد نسبت به یک زن که به مقدار مساوی ورزش می‌کند، کالری بیشتری می‌سوزاند. چرا؟ برای این‌که بدن یک مرد در مقایسه با یک زن میزان بیشتری ماهیچه نسبت به چربی دارد و این انرژی بیشتری برای حرکت دادن ماهیچه‌ها نسبت به چربی مصرف می‌کند. این ممکن است غیرمعمول به‌نظر برسد، اما حرفم را باور کنید! هر چه بیشتر انرژی مصرف کنید، بیشتر کالری می‌سوزانید. بنابراین، یک مردی که ورزش می‌کند و رژیم غذایی را رعایت می‌کند خیلی زودتر از یک زن نتیجه می‌بیند، برنامه کم کردن وزنش را موفق‌تر می‌بیند و احتمال زیادتری وجود دارد که به آن [برنامه] ادامه دهد. مردان همچنین به احتمال زیاد به برنامه کم کردن وزن، ورزش مازاد اضافه می‌کنند. بسیاری از مردان آگاه از وزن خویش را می‌توان یافت که آن پوندهای اضافی را با کار کردن در باشگاه‌ها و استخرها از بین می‌برند، درحالی‌که زنان احتمالاً به‌دنبال یک برنامه منفعل‌تر، به کلینیک رژیم غذایی یا در خانه هدایت می‌شوند.

پاسخ نامه اختصاصی

www.kanoon.ir

ریاضی و آمار (۱) و (۲)

-۸۱

(امیر زرانروز)

$$f(x) = x^2 + x$$

$$\Rightarrow \begin{cases} f(-1) = (-1)^2 - 1 = 0 \\ f(0) = 0^2 + 0 = 0 \\ f(1) = 1^2 + 1 = 2 \\ f(2) = 2^2 + 2 = 6 \end{cases}$$

$$\text{برد} = \{0, 2, 6\}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۶ تا ۷۱)

-۸۲

(مهمرب بفرایی)

$$f(x) = mx + n$$

ضابطه تابع خطی به صورت روبه‌روست:

$$\xrightarrow{(2,3)} f(2) = 3 \Rightarrow 2m + n = 3$$

تابع محور y ها را در نقطه $(0, -2)$ قطع کرده است. بنابراین:

$$\xrightarrow{(0,-2)} f(0) = -2 \Rightarrow 0 \times m + n = -2 \Rightarrow n = -2$$

$$\xrightarrow{\substack{2m+n=3 \\ n=-2}} 2m - 2 = 3 \Rightarrow 2m = 5 \Rightarrow m = \frac{5}{2}$$

$$\Rightarrow f(x) = \frac{5}{2}x - 2$$

$$\xrightarrow{\substack{\text{محل برخورد با محور } x \text{ ها} \\ y=0}} 0 = \frac{5}{2}x - 2 \Rightarrow \frac{5}{2}x = 2 \Rightarrow x = \frac{4}{5}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۸)

-۸۳

(علی هاشمی)

عدد فرد کوچکتر را x و عدد فرد بعدی را $x+2$ در نظر می‌گیریم:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+2} = \frac{8}{15} \Rightarrow \frac{x+2+x}{x(x+2)} = \frac{8}{15}$$

$$\Rightarrow \frac{2x+2}{x^2+2x} = \frac{8}{15} \Rightarrow 8x^2 + 16x = 30x + 30$$

$$\Rightarrow 8x^2 - 14x - 30 = 0 \xrightarrow{+2} 4x^2 - 7x - 15 = 0$$

$$\Delta = 49 - 4 \times 4 \times (-15) = 49 + 240 = 289$$

$$\Rightarrow x_{1,2} = \frac{7 \pm \sqrt{289}}{8} = \begin{cases} x_1 = \frac{7+17}{8} = 3 \\ x_2 = \frac{7-17}{8} = -\frac{5}{4} \end{cases}$$

در نتیجه دو عدد فرد ۳ و ۵ هستند:

$$\text{مجموع دو عدد} = 3 + 5 = 8$$

(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۳)

-۸۴

(امیر زرانروز)

$$16a^5 - 2a^2 = 2a^2(\underbrace{8a^3 - 1}_{(2a-1)(2a+1)}) = 2a^2(2a-1)(2a+1)$$

تجزیه به کمک اتحاد تفاضل مکعبات

پس عامل $(2a+1)$ در تجزیه عبارت، وجود ندارد.

(ریاضی و آمار، (۱)، عبارت‌های هپری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

-۸۵

(علی هاشمی)

نوع و مقیاس متغیر «نوع گوشی تلفن همراه» کیفی اسمی و نوع و مقیاس متغیر «تعداد بیماران مراجعه کننده به یک پزشک» کمی نسبتی است.

(ریاضی و آمار، (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

-۸۶

(امیر زرانروز)

$$A = \frac{x^2(x^2+8)^2((x^2+8)-(x+1))}{x \times 2x(x^2+8)(x^2+8)(x+1)}$$

$$= \frac{x^2(x^2+8)^2(x^2-x-2)}{2x^2(x^2+8)^2(x+1)} = \frac{(x-2)(x+1)}{2(x+1)} = \frac{x-2}{2}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، عبارت‌های هپری، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴)

-۸۷

(مهمرب بفرایی)

چون جواب معادله در خود معادله صدق می‌کند، پس:

$$\xrightarrow{x=-2} 3 \times (-2)^2 - b(-2) - 24 = 0$$

$$\Rightarrow 12 + 2b - 24 = 0 \Rightarrow 2b = 12 \Rightarrow b = 6$$

$$\Rightarrow 3x^2 - 6x - 24 = 0 \xrightarrow{+3} x^2 - 2x - 8 = 0$$

$$\Rightarrow (x-4)(x+2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 4 \\ x = -2 \end{cases}$$

بنابراین جواب دیگر معادله $x = 4$ است.

(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸)

-۸۸

(علی شعربایی)

x را بر حسب y می‌نویسیم:

$$\frac{x}{y} + 3y = 36 \Rightarrow \frac{x}{y} = 36 - 3y \Rightarrow x = -6y + 72$$

پس xy برابر است با: $xy = (-6y + 72)(y) = -6y^2 + 72y$
ماکسیمم عبارت درجه دوم بالا را حساب می‌کنیم:

$$y_{\max} = \frac{-b}{2a} = \frac{-72}{-12} = 6$$

$$\Rightarrow xy \text{ بیشترین مقدار} = -6(6)^2 + 72(6) = 216$$

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۶)

-۸۹

(موسا عفتی)

$$\text{مجموع ۱۸ عدد} = 18 \times 90 = 1620$$

$$\text{مجموع ۷ عدد} = 7 \times 24 = 168$$

$$\text{مجموع ۱۱ عدد باقی مانده} = 1620 - 168 = 1452$$

$$\text{میانگین سایر اعداد (۱۱ عدد باقی مانده)} = \frac{1452}{11} = 132$$

(ریاضی و آمار، (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰ و ۱۰۲)

-۹۰

(مهمرب بفرایی)

تعداد داده‌ها (تعداد نقطه‌ها) برابر ۱۳ تاست. پس میانه برابر داده وسط یعنی

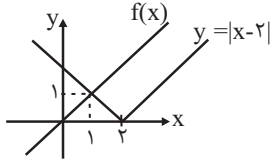
داده هفتم است: ۳

داده‌های بزرگ‌تر از میانه: ۴، ۴، ۵، ۵، ۶، ۶

(علی هاشمی)

-۹۵

با رسم نمودار دو تابع می‌بینیم که دو تابع در نقطه (۱,۱) همدیگر را قطع می‌کنند.

$$y = |x-2| = \begin{cases} x-2, & x > 2 \\ -x+2, & x \leq 2 \end{cases}$$

خط $y = x$ با ضابطه دوم برخورد دارد، پس:

$$-x+2 = x \Rightarrow 2x = 2 \Rightarrow x = 1$$

$$\xrightarrow{y=x} y = 1 \Rightarrow \text{نقطه برخورد } (1,1)$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۰ و ۳۰ تا ۳۳)

(علی هاشمی)

-۹۶

$$D_{f+g} = D_f \cap D_g = \{-1, 2, 3\}$$

$$f+g = \{(-1, 1+4), (2, 0+5), (3, 5+2)\}$$

$$= \{(-1, 5), (2, 5), (3, 7)\}$$

$$D_{\frac{f+g}{f}} = D_{f+g} \cap D_f - \{x \mid f(x) = 0\} = \{-1, 3\}$$

$$\Rightarrow \frac{f+g}{f} = \left\{(-1, \frac{5}{1}), (3, \frac{7}{5})\right\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۳)

(معمد بهیرایی)

-۹۷

با توجه به نمودارهای f و g داریم:

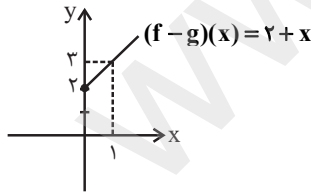
$$f(x) = 4, D_f = \{x \mid x \geq 0\}$$

$$g(x) = -|x| + 2, D_g = \mathbb{R}$$

$$D_{f-g} = D_f \cap D_g = \{x \mid x \geq 0\}$$

$$\xrightarrow{x \geq 0} g(x) = -x + 2$$

$$\Rightarrow (f-g)(x) = f(x) - g(x) = 4 - (-x+2) = 2+x$$

بنابراین داریم:

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۳)

(کوروش داوری)

-۹۸

قیمت گوشت در سال ۹۲ شاخص گوشت در سال ۹۷ = قیمت گوشت در سال ۹۷ شاخص گوشت در سال پایه

$$25 = \frac{x \times 20}{100} \Rightarrow x = \frac{25 \times 100}{20} = 125$$

$$\text{شاخص گوشت در سال ۹۷} = 125$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۲)

$$\bar{x} = \frac{2 \times 4 + 2 \times 5 + 2 \times 6}{2+2+2} = \frac{8+10+12}{6} = \frac{30}{6} = 5$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{(4-5)^2 + (4-5)^2 + (5-5)^2 + (5-5)^2 + (6-5)^2 + (6-5)^2}{6}$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{1+1+0+0+1+1}{6} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری و نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۶ و ۱۲۲)

(کوروش داوری)

-۹۱

اگر ارزش ترکیب شرطی نادرست باشد، باید مقدم درست یعنی $p \equiv T$ و

تالی نادرست یعنی $p \wedge q \equiv F$ باشد، پس $T \wedge q \equiv F$ در نتیجه q نادرست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(معمد بهیرایی)

-۹۲

چون $(p \vee q) \wedge \sim q \equiv T$ پس $\sim q$ و $(p \vee q)$ هر دو درست هستند.

پس q ارزش نادرست دارد. از طرفی $p \vee q$ درست است، پس ارزش p درست است.

$$(p \Rightarrow q) \equiv (T \Rightarrow F) \equiv F$$

$$(\sim p \Leftrightarrow q) \equiv (\sim T \Leftrightarrow F) \equiv (F \Leftrightarrow F) \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(امیر زرانروز)

-۹۳

$$-\sqrt{3} \approx -1/\sqrt{3} \Rightarrow -2 \leq -\sqrt{3} \leq 3$$

$$\xrightarrow{\text{از ضابطه دوم استفاده می‌کنیم}} f(-\sqrt{3}) = (-\sqrt{3})^2 - 6 = 3 - 6 = -3$$

$$10 \geq 3 \xrightarrow{\text{ضابطه سوم}} f(10) = 10$$

$$-99 < -2 \xrightarrow{\text{ضابطه اول}} f(-99) = |-99-1| = 100$$

$$\Rightarrow \text{کسر مطلوب} = \frac{(-3) + 2(10)}{3(100)} = \frac{17}{300}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

(کوروش داوری)

-۹۴

می‌دانیم $\sqrt{2} = 1/4$ و $\pi = 3/14$ و $1 \frac{3}{4} = \frac{7}{4}$ می‌باشد.

$$\left[1 - 1/4\right] + \left[1/4 - 1\right] + \left[2 \times 3/14\right] - \left[\frac{7}{4}\right]$$

$$= \left[-0/4\right] + \left[0/4\right] + \left[6/28\right] - \left[1/75\right] = -1 + 0 + 6 - 1 = 4$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۹۹-

(مهری ملارمقانی)

فرض کنیم x هزار شغل جدید ایجاد شود، بنابراین جمعیت شاغل برابر $۳۶+x$ هزار نفر و جمعیت بیکار برابر $x-۱۲=(۳۶+x)-۴۸$ هزار نفر است، بنابراین چون نرخ بیکاری مساوی یا کمتر از ده درصد می‌شود،

$$\frac{۱۲-x}{۴۸} \leq \frac{۱۰}{۱۰۰}$$

داریم:

$$\Rightarrow \frac{۱۲-x}{۴۸} \leq \frac{۱}{۱۰} \Rightarrow ۱۲-x \leq \frac{۴۸}{۱۰}$$

$$\Rightarrow x \geq ۱۲ - ۴/۸ \Rightarrow x \geq ۷/۲$$

بنابراین باید حداقل ۷۲۰۰ شغل جدید ایجاد شود.

(ریاضی و آمار، (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۰۰-

(کوروش داوری)

معادله خطی که از دو نقطه $\begin{bmatrix} ۹۴ \\ ۱۰ \end{bmatrix}$ و $\begin{bmatrix} ۹۶ \\ ۹ \end{bmatrix}$ می‌گذرد را می‌نویسیم:

$$m = \frac{۱۰-۹}{۹۴-۹۶} = \frac{۱}{-۲} = -\frac{۱}{۲}$$

$$y - y_1 = m(x - x_1)$$

$$\Rightarrow y - ۱۰ = -\frac{۱}{۲}(x - ۹۴)$$

$$\Rightarrow y = -\frac{۱}{۲}x + ۴۷ + ۱۰$$

$$\Rightarrow y = -\frac{۱}{۲}x + ۵۷ \xrightarrow{x=۹۵} y = -\frac{۱}{۲} \times ۹۵ + ۵۷$$

$$= -۴۷/۲ + ۵۷ = ۹/۲$$

میلیون نفر $۹/۲$

(ریاضی و آمار، (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۶ تا ۷۰)

اقتصاد

۱۰۱-

(سارا شریفی)

الف) نادرست است. حتی اگر مشکل کمبود منابع نداشتیم و داشته‌های بشر نامحدود باشد، انسان در بهره‌برداری از این منابع محدودیت دارد.

ب) درست است.

ج) درست است.

د) نادرست است. در سازمان تولید مشارکتی همه با هم در فرایند تولید مشارکت می‌کنند و محصول یا ارزش محصول به‌طور مساوی و یا با نسبتی تقسیم می‌شود که به توافق رسیده‌اند.

ه) نادرست است. سرمایه مالی مستقیماً در تولید نقش ندارد بلکه با تبدیل به عوامل تولید دیگر به تولید کمک می‌کند.

و) نادرست است. گاهی از متخصصان به‌عنوان «سرمایه انسانی» یاد می‌شود. در هر کسب‌وکاری نوآوری ضرب در خطرپذیری، میزان کارآفرینی را نشان می‌دهد.

ی) درست است.

(اقتصاد، اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۹، ۱۰، ۱۳، ۱۷، ۲۶ و ۲۷)

۱۰۲-

(سارا شریفی)

الف) منحنی تقاضا (D) - نزولی
منحنی عرضه (S) - صعودی
ب) محل برخورد منحنی‌های عرضه و تقاضا، نقطه تعادل در بازار است که مقدار متناظر با آن را مقدار تعادلی و قیمت متناظر با آن را قیمت تعادلی می‌گویند. در نتیجه با توجه به نمودار صورت سؤال داریم: قیمت تعادلی: ۶۰۰ ریال، مقدار تعادلی: ۴۵ کیلو

ج) در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی در بازار با کمبود عرضه یا مازاد تقاضا مواجه می‌شویم. بنابراین در سطح قیمت ۴۰۰ ریال، بازار با کمبود عرضه یا مازاد تقاضایی معادل ۴۰ کیلو (۶۰-۲۰=۴۰) مواجه است.

د) در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی با مازاد عرضه یا کمبود تقاضا مواجه می‌شویم. در این حالت چون گروهی از تولیدکنندگان موفق نمی‌شوند کالایشان را بفروشند، حاضر خواهند بود آن را با قیمتی کمتر به فروش برسانند؛ در نتیجه، قیمت کم می‌شود. این کاهش قیمت تا رسیدن به سطح قیمت تعادلی ادامه می‌یابد. بنابراین در سطح قیمت ۹۰۰ ریال باید قیمت به میزان ۳۰۰ ریال کاهش یابد (۹۰۰-۶۰۰=۳۰۰) تا به سطح قیمت تعادلی برسد و تعادل در بازار برقرار شود.

ه) نقاط A و B بر روی منحنی عرضه هستند و علت حرکت از نقطه A به B افزایش قیمت کالا است.

نقاط C و O بر روی منحنی تقاضا هستند و علت حرکت از نقطه C به O کاهش قیمت کالا است.

و) در سطح قیمت تعادلی، مقدار دریافتی تولیدکننده به حداکثر می‌رسد. بنابراین در سطح قیمت ۶۰۰ ریال، حداکثر دریافتی تولیدکنندگان برابر با ۲۷,۰۰۰ ریال (۶۰۰ × ۴۵ = ۲۷,۰۰۰) خواهد بود.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۷)

۱۰۳-

(سارا شریفی)

الف) خرید اقساطی و ردوبدل کردن حواله‌های بانکی، مربوط به وظیفه وسیله پرداخت‌های آینده است که این نوع پرداخت اغلب مورد قبول مردم است.

ب) بانک تخصصی فقط به فعالان عرصه خاصی از اقتصاد ارائه خدمات می‌کند نه به همه مردم (مثل بانک توسعه صادرات)

- بانک مرکزی به عنوان حاکم پولی و اعتباری کشور وظیفه حکمرانی و نظارت بر بانک‌ها را بر عهده دارد.

- بانک سرمایه‌گذاری واسطه و وکیل سپرده‌گذاران برای سرمایه‌گذاری و مشارکت در زمینه تولید است. همچنین می‌تواند شرکت‌ها و واحدهای تولیدی تأسیس کند.

- بانک تجاری صرفاً نقش آسان‌سازی مبادلات را دارد (مثل بانک ملی)

ج) بورس با تشویق مردم به پس‌انداز و به‌کارگیری پس‌اندازها در فعالیت‌های مفید اقتصادی در کاهش نرخ تورم مؤثر است. کاهش نرخ تورم به معنای کاهش شتاب افزایش قیمت‌ها است و قیمت‌ها همچنان با شتابی کمتر از قبل، افزایش خواهد داشت.

د) شرکتی که خواستار پذیرش در بورس است و شرایط لازم را نیز دارد، می‌تواند تقاضای پذیرش خود را به همراه مدارک مورد نیاز به شرکت بورس اوراق بهادار تهران ارائه کند. این شرکت پس از بررسی اولیه، مدارک را برای هیئت پذیرش می‌فرستد و این هیئت پس از بررسی دقیق وضعیت شرکت، نسبت به پذیرش یا رد تقاضای آن اقدام می‌کند.

ه) امروزه پشتوانه انواع پول، قدرت اقتصادی کشور است.

ت) لایحه بودجه پس از تدوین توسط سازمان مسئول امور بودجه و پیش از رفتن به مجلس، توسط هیئت دولت تصویب می‌شود.

تهیه سند تفریغ بودجه ← دیوان محاسبات

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۳ و ۱۰۴)

(فاطمه فویمیان)

۱۰۷-

(الف)

درصد ۱۶ = سهم دهک ششم + سهم دهک چهارم
درصد ۲۰ = سهم دهک ششم × ۲ ⇒

درصد ۴ = سهم دهک چهارم - سهم دهک ششم

درصد ۱۰ = سهم دهک ششم ⇒

درصد ۶ = سهم دهک چهارم ⇒ درصد ۴ = سهم دهک چهارم - ۱۰ ⇒

درصد ۵ = $\frac{1}{4} \times 10 = 5$ سهم دهک ششم = $\frac{1}{4} \times$ سهم دهک سوم

(ب) $\frac{21}{2} = \frac{10}{5} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} =$ شاخص توزیع درآمد

با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف شاخصی به دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین آن‌ها به کار می‌رود. هرچه این نسبت بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر است. بنابراین توزیع درآمد در کشور A نامناسب‌تر است.

(ج)

(مجموع سهم دهک‌های اول تا دهم به جز دهک نهم) - ۱۰۰ = سهم دهک نهم

درصد ۱۸ = $(21 + 15 + 12 + 10 + 8 + 6 + 5 + 3 + 2) - 100 =$ سهم دهک نهم

میلیون دلار $\frac{18}{100} \times 65 = 11.7$ = سهم دهک نهم از درآمد ملی

(د) در جدول توزیع درآمد هر دهک $\frac{1}{10}$ جمعیت کل را تشکیل می‌دهد:

میلیون نفر $8 = \frac{1}{10} \times 80 =$ جمعیت دهک هفتم

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

(نسرین بهفری)

۱۰۸-

(الف) اگر در رسانه اعلام شد که صادرات کشور ۱۵ درصد افزایش داشته است این اعلام چندان معنادار نیست؛ چرا که معلوم نیست افزایش در وزن و حجم بوده است و یا افزایش به قیمت‌های جاری یا به قیمت‌های ثابت سال پایه. چه‌بسا اگر مثلاً تورم جهانی ۲۰ درصد بوده و صادرات اسمی ۱۵ درصد افزایش یافته باشد در واقع صادرات واقعی ۵ درصد کاهش هم یافته است.

(ب) برزیل رشد و توسعه ناهم‌تنگ دارد و شکاف زیادی بین شاخص رشد و توسعه‌اش وجود دارد.

(پ) فقر مطلق را می‌توان از بین برد ولی همواره فقر نسبی وجود دارد زیرا همه با هم نمی‌توانند برابر شوند و همیشه عده‌ای با درآمد کمتر نسبت به گروهی با درآمد بیشتر، فقر نسبی دارند.

(ت) هنگامی که دو کشور درآمد سرانه‌اشان برابرست آن که شاخص دهک‌هایش بیشتر است، رفاه اجتماعی کمتری دارد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۴۸، ۴۹، ۸۰، ۸۱ و ۸۵ تا ۸۷)

و) قدرت خرید پول به سطح عمومی قیمت‌ها بستگی دارد و رابطه این دو با هم رابطه عکس است.

(ی) مشارکت حقوقی: قراردادی است که طی آن بانک قسمتی از سرمایه شرکت‌های سهامی جدید را تأمین و یا قسمتی از سهام شرکت‌های سهامی موجود را خریداری می‌کند و از این طریق در سود آن‌ها شریک می‌شود.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۰، ۶۳، ۶۵، ۶۹، ۷۴ و ۷۵)

(نسرین بهفری)

۱۰۴-

(الف)

درآمد ملی
جمعیت کشور = درآمد سرانه

جمعیت کشور × درآمد سرانه = درآمد ملی ⇒

ریال $37,870,000,000,000 \Rightarrow 946,750 \times 40,000,000,000 =$ درآمد ملی

درآمد صاحبان مشاغل آزاد + سود مؤسسات و شرکت‌ها + ۹۲۰۰ = درآمد ملی

میلیارد ریال $37,870 = 5420 + 7800 + 6700 =$

$29,120 +$ درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سود مؤسسات و شرکت‌ها = درآمد ملی

$29,120 - 37,870 =$ درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سود مؤسسات و شرکت‌ها ⇒

میلیارد ریال $8,750 =$

(ب) درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه): ردیف ۱

درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره): ردیف ۶

(پ) درآمد سرانه: سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۶)

(فاطمه فویمیان)

۱۰۵-

- میزان تولید در سال دوم به قیمت جاری = افزایش قیمت‌ها در سال دوم

میزان تولید در سال دوم به قیمت پایه

هزار میلیارد دلار $150 = 3250 - 3400 =$ افزایش قیمت‌ها در سال دوم

- میزان تولید در سال سوم به قیمت پایه = افزایش مقدار تولید در سال سوم

میزان تولید در سال پایه

هزار میلیارد دلار $920 = 3920 - 3000 =$ افزایش مقدار تولید در سال سوم

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

(نسرین بهفری)

۱۰۶-

(الف) «افزایش تصاعدی پول آب و برق برای کاهش مصرف» و «معاف کردن سرمایه‌گذاران در مناطق محروم از پرداخت مالیات» و «تشویق صادرکنندگان با دادن جایزه» ← محور وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد «سرمایه‌گذاری کردن دولت در تولید و عرضه آب و برق و انحصارات طبیعی» ← مربوط به محور عرضه کالاها و خدمات دولت است.

(ب) درآمد، متغیری جاری و دارایی یا ثروت، متغیری انباره است. فرق دارایی و ثروت این است که دارایی در فرایند تولید و مولد بودن و کسب عایدی است؛ اما ثروت راكد است.

(پ) مالیات‌های مستقیم ← مالیات بر انواع دارایی اعم از منقول و غیرمنقول - مالیات بر درآمد

مالیات غیرمستقیم ← نقل و انتقالات دارایی، حقوق و عوارض گمرکی، عوارض، مالیات بر فروش، مالیات بر ارزش افزوده

ج) «به کارگیری سرمایه‌گذاری خارجی در جهت تقویت عوامل داخلی تولید»: درونزایی
«افزایش قدرت تولید و انتخاب زنجیره‌های اقتصادی دارای مزیت به‌عنوان محور حرکت اقتصادی»: پیشرو، مولد و فرصت‌ساز
چ) با توجه به گسترش مبادلات و تعاملات جهانی در قرن گذشته، ضرورت تأسیس سازمان‌های تنظیم‌کننده و ناظر بر امور اقتصادی و مالی بیش از پیش مطرح شد. در این وضعیت سازمان‌های بین‌المللی شکل گرفتند و گسترش یافتند. بانک جهانی، صندوق بین‌المللی پول (IMF) و سازمان تجارت جهانی (WTO) از مهم‌ترین سازمان‌های تأثیرگذار بر اقتصاد کشورها و اقتصاد جهانی به‌شمار می‌روند.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۲)

۱۱۱- (کتاب آبی)
فرد باید فهرستی از سرمایه‌گذاری خود با محاسبه سود آن‌ها تهیه کند و سپس بهترین انتخاب خود را انجام دهد.
بهترین انتخاب، انتخابی است که بیش‌ترین منافع را برای فرد به همراه داشته باشد. یعنی خرید و فروش سکه طلا. با انتخاب سکه طلا، منافع مورد انتظار از دومین انتخاب خوب خود (یعنی ۶۰,۰۰۰ تومان سود ناشی از سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار) را از دست داده است که اقتصاددانان به این هزینه مهم، «هزینه فرصت» می‌گویند.

سرمایه‌گذاری	سود حاصل (به تومان)
خرید و فروش سکه طلا	۷۰,۰۰۰
سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار	۶۰,۰۰۰
سرمایه‌گذاری در بانک	$۲۰۰,۰۰۰ \times \frac{۲۰}{۱۰۰} = ۴۰,۰۰۰$
خرید اوراق مشارکت	$۲۰ \times ۵۰۰ = ۱۰,۰۰۰$

(اقتصاد، اقتصاد پیوسته، صفحه ۱۲)

۱۱۲- (کتاب آبی)
ریال $۲,۴۰۰ \times ۵,۶۰۰,۰۰۰ = ۱۳,۴۴۰,۰۰۰,۰۰۰$ = درآمد سالانه بنگاه
ریال $۵۸,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۶۹۶,۰۰۰,۰۰۰$ = اجاره سالانه بنگاه
ریال $۳,۲۰۰,۰۰۰ \times ۳ \times ۱۲ = ۱,۱۵۲,۰۰۰,۰۰۰$ = حقوق کارکنان
= هزینه استهلاک سالانه ماشین‌آلات تولیدی
ریال $\frac{۱}{۵} \times ۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۹۰,۰۰۰,۰۰۰$
ریال $۶۹۶,۰۰۰,۰۰۰ + ۱,۱۵۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۱,۸۴۸,۰۰۰,۰۰۰$ = هزینه‌های مستقیم سالانه بنگاه
ریال $۲,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰ + ۹۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۲,۴۷۸,۰۰۰,۰۰۰$
= سود یا منفعت سالانه بنگاه
ریال $۱۳,۴۴۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۴۷۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۰,۹۶۲,۰۰۰,۰۰۰$
(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱۱۳- (کتاب آبی)
کمبود تقاضا در قیمت ۱۴,۰۰۰ ریال (الف)
مقدار تقاضا در قیمت ۱۴,۰۰۰ - مقدار عرضه در قیمت ۱۴,۰۰۰ =
کیلو $۶۰ - ۰ = ۶۰$ = کمبود تقاضا در قیمت ۱۴,۰۰۰ ریال

۱۰۹- (فاطمه قویمیان)

میلیون تومان $۲۰۰۰ = ۲۰۰ \times ۱۰$ = درآمد سالیانه
میلیون تومان $\frac{۲}{۱۰۰} \times ۱۷۰ = ۳/۴$ = حقوق ماهیانه هر کارگر
میلیون تومان $۳/۴ \times ۵ \times ۱۲ = ۲۰/۴ = ۵$ = حقوق سالیانه کارگران
میلیون تومان $\frac{۱}{۵} \times ۲۰۴ = ۴۰/۸$ = هزینه استهلاک سالیانه
میلیون تومان $\frac{۵}{۱۰۰} \times ۲۰۰۰ = ۱۰۰$ = میزان مالیات سالیانه
میلیون تومان $۲۰۴ + ۴۰/۸ + ۱۷۰ + ۱۰۰ = ۵۱۴/۸$ = هزینه‌های مستقیم سالیانه
هزینه‌های مستقیم سالیانه - درآمد سالیانه = سود حسابداری سالیانه
تومان $۱۴۸۵/۲ = ۵۱۴/۸ - ۲۰۰۰$
میلیون تومان $۷۸/۲ = ۳۸/۲ + ۴۰$ = هزینه‌های غیرمستقیم سالیانه
درآمد سالیانه = سود ویژه سالیانه
(هزینه‌های غیرمستقیم سالیانه + هزینه‌های مستقیم سالیانه) -
میلیون تومان $۱۴۰۷ = ۵۱۴/۸ + ۷۸/۲ - ۲۰۰۰$
(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۱۱۰- (سارا شریفی)

الف) کشور A در تولید گندم و کشور B در تولید برنج مزیت مطلق دارد. کشور C هرچند در تولید گندم و برنج نسبت به کشورهای A و B مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود در تولید گندم نسبت به برنج مزیت نسبی دارد (۲۵ به ۱۵). بنابراین باید در تولید گندم متمرکز شود و برنج مورد نیاز خود را از کشور B وارد کند.

نام کشور	برنج	گندم
A	۲۰	۶۰
B	۴۰	۳۰
C	۱۵	۲۵

ب) تحریم‌های اقتصادی دو دسته است: ۱- تحریم تجاری (مانع‌تراشی در مقابل صادرات و واردات کالا، خدمات و عوامل تولیدمثل سرمایه)، ۲- تحریم مالی (مانع‌تراشی در مقابل مبادلات مالی، بانک‌ها و بیمه‌ها) در گذشته تحریم‌های تجاری بیش از تحریم‌های مالی رایج بود.

پ) پدیدآمدن نظام نوینی در مالیات‌گیری و بودجه‌بندی کشور: اقتصاد ایران از ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷

اعمال سیاست‌های انقباضی (افزایش بیش از حد مالیات): اقتصاد ایران در سال‌های قبل از ۱۳۰۰ ه. ش

ت) اصل چهل و چهارم قانون اساسی با تعیین سه بخش مهم در اقتصاد، گستره فعالیت آن‌ها را مشخص می‌سازد. مالکیت در این سه بخش تا جایی که با اصول دیگر این فصل مطابق باشد و از محدوده قوانین اسلام خارج نشود و موجب رشد و توسعه اقتصادی کشور گردد و مایه زیان جامعه نشود، مورد حمایت قانون جمهوری اسلامی است.

ث) «تدوین سند چشم‌انداز بیست ساله کشور»: دهه چهارم
«حل مشکلات اقتصادی برجای مانده از زمان پهلوی و بازسازی خرابی‌های ناشی از جنگ»: دهه دوم
«بازنگری دولت در نقش خود در عرصه اقتصاد و کاهش برخی فعالیت‌های غیرضروری خود و دادن آزادی عمل بیشتر به بخش خصوصی»: دهه سوم

(کتاب آبی)

-۱۱۶

الف)
تولید کل به قیمت جاری در همان سال = میزان افزایش قیمت (تورم) در یک سال
تولید کل به قیمت ثابت در همان سال -
میزان افزایش قیمت (تورم) در سال دوم
تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم - تولید کل به قیمت جاری در سال دوم
 $973 = 7230 -$ تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم
تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم
هزار میلیارد ریال $6,257 = 7230 - 973$
میزان افزایش قیمت (تورم) در سال سوم
تولید کل به قیمت ثابت در سال سوم - تولید کل به قیمت جاری در سال سوم
 $7349 -$ تولید کل به قیمت جاری در سال سوم $1283 =$
تولید کل به قیمت جاری در سال سوم
هزار میلیارد ریال $8,632 = 7349 + 1283$
افزایش مقدار تولید در یک سال (ب)
تولید کل به قیمت ثابت در سال پایه - تولید کل به قیمت ثابت در سال مورد نظر
افزایش مقدار تولید در سال دوم
هزار میلیارد ریال $657 = 6257 - 5600$
افزایش مقدار تولید در سال سوم
هزار میلیارد ریال $1,749 = 7349 - 5600$
(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

(کتاب آبی)

-۱۱۷

واحد $150 = \frac{1}{3} \times 450$ = ارزش مسکوکات مردم
+ ارزش اسکناس‌های در دست مردم = میزان نقدینگی
ارزش سپرده‌های دیداری + ارزش مسکوکات در دست مردم
ارزش سپرده‌های غیردیداری +
واحد $850 = 450 + 150 + 250$ = میزان نقدینگی
واحد 250 = سپرده دیداری + سپرده غیردیداری
واحد 70 = سپرده دیداری (موجودی حساب‌های جاری)
واحد $250 = 70 +$ سپرده غیردیداری
واحد 180 = سپرده غیردیداری $\Rightarrow$
سپرده پس‌انداز + سپرده مدت‌دار = سپرده غیردیداری
سپرده پس‌انداز $180 = 65 +$
واحد 115 = سپرده پس‌انداز $\Rightarrow$
(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۵)

(کتاب آبی)

-۱۱۸

گروه کشورها	درآمد سرانه سالیانه	متوسط نرخ باسوادی بزرگسالان (به درصد)	متوسط نرخ مرگ و میر نوزادان (در هر ۱۰۰۰ تولد)	متوسط امید به زندگی در آغاز تولد (سال)
۴۳ کشور با توسعه انسانی ضعیف	کم‌تر از ۱۶۰۰ دلار	۵۷/۱	۸۹/۴	۶۰/۵
۴۹ کشور با توسعه انسانی زیاد	بیش‌تر از ۴۰۰۰۰ دلار	نزدیک به ۱۰۰	۶	۸۰/۵

کیلو $30 =$ مقدار تقاضای تعادلی

مقدار تقاضای تعادلی - کمبود تقاضا در قیمت $14,000$ ریال
کیلو $60 - 30 = 30$
مازاد تقاضا در قیمت 6000 ریال (ب)
مقدار عرضه در قیمت 6000 ریال - مقدار تقاضا در قیمت 6000 ریال
کیلو $40 - 20 = 20$
کمبود تقاضا در قیمت $12,000$ ریال
مقدار تقاضا در قیمت $12,000$ ریال - مقدار عرضه در قیمت $12,000$ ریال
کیلو $50 - 10 = 40$
(ج) در سطح قیمت 8000 ریال و مقدار 30 کیلو تولیدکننده بیشترین دریافتی را دارد.
ریال $8000 \times 30 = 240,000$
(د) تنها در سطح قیمت تعادلی فاصله بین عرضه و تقاضا از بین می‌رود و رفتار تولیدکننده و مصرف‌کننده هماهنگ می‌شود و قیمت اگر بالاتر از قیمت تعادلی باشد باید کاهش یابد و اگر پایین‌تر باشد باید افزایش یابد.
(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۷)

(کتاب آبی)

-۱۱۴

(ارزش تولید خارجی‌ان مقیم کشور) $\frac{2}{3} \times$ ارزش خدمات ارائه‌شده
میلیارد ریال $\frac{2}{3} \times 30 = 20$ = ارزش خدمات ارائه‌شده
+ ارزش ماشین‌آلات + ارزش پوشاک = تولید ناخالص داخلی
ارزش تولید خارجی‌ان مقیم کشور + ارزش خدمات ارائه‌شده + ارزش موادغذایی
میلیارد ریال $215 = 165 + 20 + 30$ = تولید ناخالص داخلی
(ارزش تولید مردم کشور که در خارج ساکن هستند) $\frac{1}{5} \times$ = هزینه استهلاک
میلیارد ریال $17 = \frac{1}{5} \times 85$ = هزینه استهلاک
هزینه استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص ملی
ارزش تولید مردم کشور که در خارج ساکن هستند +
ارزش تولید خارجی‌ان مقیم کشور -
میلیارد ریال $253 = 215 - 17 - 30 + 85$ = تولید خالص ملی
ریال $2,300 = \frac{253,000}{110} =$ = تولید خالص ملی سرانه جمعیت کشور
(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۶)

(کتاب آبی)

-۱۱۵

میلیارد ریال $17 = 85 \div 5$ = هزینه استهلاک سالانه
میلیون ریال $5950 = \frac{7}{100} \times 85,000$ = میزان افزایش قیمت کالا
میلیون ریال $90,950 = 85,000 + 5950$ = بهای جدید کالا
هزینه استهلاک سالانه با احتساب قیمت جدید
میلیون ریال $18,190 = 90,950 \div 5$
میلیون ریال $36,380 = 18,190 \times 2$ = هزینه استهلاک دو سال آخر
(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۱۲۳- (مفسر اصغری)

در این عبارت حذف فعل به قرینه لفظی صورت گرفته است (و آن چهار مار را به طبایع [مانند کردم]) اما تمامی حروف «را» نشانه مفعول است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جمع بستن غیرانسان با نشانه «ان»: موشان / کاربرد صفت انسانی برای غیرانسان: زهر قاتل

گزینه «۲»: نویسنده از تمثیل گرفتاری انسان در موقعیتی پر خطر برای بیان مفهوم غفلت و جبران ناپذیری آن بهره گرفته است.

گزینه «۴»: تشبیه دنیا به چاه، شب و روز به موشان سپید و سیاه و ... / مراعات نظیر: چاه، مار، موش، اژدها / تضاد: سپید و سیاه، شب و روز، زهر و شهد و ...

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰)

۱۲۴- (مفسر فخرایی)

«خلوت و خفته» سجع نیستند، چون ویژگی‌های کلمات مسجع را ندارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «طالب و غالب» سجع متوازی

گزینه «۲»: «نشسته و بسته» سجع مطرف

گزینه «۳»: «خفته و بسته» سجع متوازی

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

۱۲۵- (مفسر فخرایی)

«بنشاند و بنشست» در بیت «د» آرایه «اشتقاق» ایجاد کرده است. / بیت «ج» موازنه دارد. / واژه‌های «لیلی و مجنون» در بیت «الف» دو بار عیناً تکرار شده با معنای یکسان که آرایه «تکرار» ایجاد کرده است. / تکرار صامت «س» در بیت «ه» واج‌آرایی ایجاد کرده است. / در بیت «ب» واژه‌های «دست و دوست» و «دست و است» جناس ناهمسان دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، ترکیبی)

۱۲۶- (ممیر مهرئی)

جناس همسان: برآید: ۱- بالا آید، ظاهر شود ۲- پدید آید، انجام شود / جناس ناهمسان: «بار» و «بام»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جناس همسان: «دوش»: ۱- دیشب ۲- کتف، شانه / فاقد جناس ناهمسان

گزینه «۲»: فاقد جناس همسان / جناس ناهمسان: «دیده» و «دید»

گزینه «۴»: جناس همسان: «شیرین»: ۱- ارزشمند ۲- نام انسان (معشوق) / فاقد جناس ناهمسان

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۵)

۱۲۷- (تسرین حق‌پرست)

موسی، سینا، بیضا = کلمات قافیه / «ا» = حرف قافیه، قاعده یک

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کل، گل و قل = کلمات قافیه / ل حروف قافیه، قاعده ۲

گزینه «۲»: رام، دام و بام = کلمات قافیه / ام حروف قافیه، قاعده ۲

گزینه «۴»: بین و زین = کلمات قافیه / ین حروف قافیه، قاعده ۲

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۲)

در سال ۲۰۱۵ تولید ناخالص داخلی سرانه در کشور سوئیس بیش از ۸۰۶۷۵ دلار و در سودان حدود ۲۲۱ دلار بوده است.

(اقتصاد، رشد، توسعه و پیشرفت، صفحه ۸۲)

۱۱۹-

(کتاب آبی)

درآمد نیمی از کارمندان (۱۰ نفر) ۱۰ میلیون ریال است، بنابراین:

$$۱۰ \times (۱۰ \times \frac{۵}{۱۰۰}) = ۵ \text{ میلیون ریال}$$

از ۱۰ نفر باقی‌مانده $\frac{۱}{۵}$ آن‌ها (۲ نفر) درآمد ۲۰ میلیون ریالی دارند پس:

$$۱۰ \times \frac{۱}{۵} = ۲ \Rightarrow ۲ \times (۲۰ \times \frac{۱۵}{۱۰۰}) = ۶ \text{ میلیون ریال}$$

۸ نفر باقی‌مانده درآمد ۲۵ میلیون ریالی دارند:

$$۸ \times (۲۵ \times \frac{۲۰}{۱۰۰}) = ۴۰ \text{ میلیون ریال}$$

میلیون ریال $۵۱ = ۴۰ + ۶ + ۵ =$ میزان مالیات پرداختی ۲۰ نفر کارمند $\Rightarrow$

(اقتصاد، پورچه و امور مالی دولت، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۵)

۱۲۰-

(کتاب آبی)

الف) هرچه منابع درآمدی کشور گوناگون‌تر باشد، مقاومت و در پی آن پیشرفت کشور بیش‌تر تضمین می‌شود. تأکید بر اصلاح نظام مالیاتی، افزایش صادرات غیرنفتی و حرکت به سمت فروش فرآورده‌های نفتی به جای نفت خام به تنوع منابع درآمدی کشور کمک می‌کند.

ب) رشد اقتصادی کشور وقتی تضمین می‌شود که آن‌چه در درون کشور تولید می‌شود، در سطح گسترده توسط کشورهای مختلف مورد استفاده قرار گیرد.

پ) رشد اقتصادی بیش از این که به رشد سرمایه‌های فیزیکی وابسته باشد، بهتر است به رشد توانمندی (سرمایه انسانی) و ارتقای قدرت تولیدی عموم مردم استوار گردد تا پیشرفت اقتصادی مطمئن‌تری را در پی داشته باشد.

(اقتصاد، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌های ۱۳۱ تا ۱۳۳)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۲۱-

(عارف‌سارات طباطبایی نژاد)

تشریح موارد نادرست:

موارد الف، د و ه صحیح‌اند.

ب: یعقوب لیث صفاری با عربی‌آشنایی نداشت.

ج: در قرن چهارم امرای سامانی حکومت می‌کردند و به تشویق شاعران می‌پرداختند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۸ و ۴۰ تا ۴۲)

۱۲۲-

(عارف‌سارات طباطبایی نژاد)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ویژگی فکری سبک خراسانی

گزینه «۲»: ویژگی زبانی سبک خراسانی

گزینه «۴»: ویژگی فکری سبک عراقی

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۸، ۳۹، ۵۹ و ۶۰)

۱۲۸-

(سعیر یعفری)

قافیه: «کوی نخست: کوی و برزن / «کوی دوم: کجا

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «ترک» و «سترگ»: قافیه نمی‌شوند.

گزینه ۳: «تو» و «مجو»: قافیه نمی‌شوند.

گزینه ۴: «لطف» و «عنف»: قافیه نمی‌شوند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۲)

۱۲۹-

(عمیر ممرثی)

بی	م	ا	ب	م	ن	ز	ن	د	و	س	ت	ک	گ
-	U	-	U	U	U	-	U	U	-	U	U	-	U

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۱۳۰-

(مسن اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: علاج‌ناپذیری درد عشق

مفهوم بیت گزینه ۲: «عشق، تعلقات مادی و جسمانی را از آدمی دور می‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۰۳)

۱۳۱-

(کتاب آبی)

ابیات گزینه‌های «۲»، «۳»، «۴» همگی درباره توصیف طبیعت و مربوط به سبک خراسانی است، در صورتی که بیت گزینه «۱»، ویژگی‌های این سبک را ندارد.

هم‌چنین در گزینه «۲»، واژه «سیم»، در گزینه «۳»، «تیغ آبداده» و در

گزینه «۴»، «گویی» و «آسمانستی و بوستانستی» همگی به ویژگی زبانی «کهنه و مهجور بودن لغات در مقایسه با زبان امروز» که از ویژگی‌های

سبک خراسانی است، اشاره دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۸، ۳۹، ۵۹ و ۶۰)

۱۳۲-

(کنکور سراسری ۹۶)

آرایه‌های ادبی فراوان، امثال و اشعار عربی و پارسی گوناگون و اصطلاحات علمی از ویژگی‌های نثر مصنوع است که برخی از آن‌ها را در عبارت صورت سؤال می‌بینیم. نخستین نمونه نثر مصنوع «کلیله و دمنه» است که در قرن ششم تألیف شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۳۳-

(کتاب آبی)

سجع‌های موجود در این بیت همگی «متوازی» هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

۱۳۴-

(کتاب آبی)

تقابل سجع‌های متوازن و متوازی در سایر ابیات، پدیدآورنده آرایه موازنه است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه ۱۰۸)

۱۳۵-

(کتاب آبی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «کیش و ریش، «جناس ناقص اختلافی» دارند.

گزینه ۲: «دست و دوست، «جناس ناقص افزایشی» دارند.

گزینه ۳: «شفق و شفقت، «جناس ناقص افزایشی» و «یار و کار، «جناس ناقص اختلافی» دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۱۵)

۱۳۶-

(کتاب آبی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: تقطیع درست مصراع: سر / مَس ات ا ک / سی ا با / شد ا کو / خُد ا خ / ا ب ا رِش ا نَب ا وُد

گزینه ۲: تقطیع درست مصراع: با / زین ا د ا ل / دید ا و ا ن ا ز ن ا جید ا / ر ا ه ا می ا بُر ا ر د

گزینه ۴: تقطیع درست مصراع: چُن ا تید ا ر ا ه ا می ا پَر ا ر د ا ز ا قُو ا / س ا ت ا نِم ا جا ا نَم

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۱۳۷-

(کتاب آبی)

یک بیت در صورتی مردف است که کلمه یا کلماتی بعد از واژه‌های قافیه عیناً از نظر لفظ و معنی تکرار شوند. در بیت گزینه «۴» «ماند» در یک معنا تکرار شده است، اما در گزینه‌های «۲» و «۳» واژه‌های «روان» و «مدام» در هر مصراع تفاوت معنایی دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۸۰)

۱۳۸-

(کتاب آبی)

«داد» و «باد اول» در مصراع دوم = قافیه اول / باد در مصراع اول (باد وزنده) و باد دوم در مصراع دوم (باشد) = قافیه دوم

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ردیف: درآید باز / قافیه: توان، روان

گزینه ۲: بروم: ردیف / ملامت، سلامت: قافیه

گزینه ۴: «شاد و یاد» واژه‌های قافیه هستند. دقت کنید که «بودند و نکردند» نمی‌توانند قافیه بسازند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۸۲)

۱۳۹-

(کتاب آبی)

در ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» سبزه و گل و خوشه انگور و فصل بهار توصیف شده است. در متن صورت سؤال نیز خرده مینا استعاره از گل و سبزه و عقد ثریا استعاره از خوشه انگور است.

در بیت گزینه «۲» شاعر به توصیف زیبایی معشوق پرداخته و گردنبنده زیبایی او را به عقد ثریا تشبیه کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، ترکیبی)

۱۴۰-

(کنکور سراسری ۹۶)

در ابیات «الف» و «د» به تسلیم‌پذیری عاشق و آمادگی او برای جانبازی و فدا کردن سر و جان خود در راه معشوق اشاره شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۴۱-

(اعظم نوری‌نیا)
الف) عطاملک جوینی از نوجوانی به کارهای دیوانی پرداخت و اطلاعات فراوانی درباره تاریخ مغولان کسب کرد.
ب) غزل‌های خواجوی کرمانی بر حافظ تأثیرگذار بود؛ او چند مثنوی به پیروی از نظامی سروده است.

پ) جامی مثنوی‌هایی به پیروی از نظامی سرود که «تحفة‌الاحرار» یکی از آنهاست.
ت) امیرعلی شیر نوایی کتاب «محاکمة اللغتين» را به ترکی نوشت.
(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸ و ۳۹)

۱۴۲-

(عارف‌سادات طباطبایی‌نژاد)
در بیت سوم از عبارات عامیانه، استفاده نشده است.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: خشک شدن دست
گزینه «۲»: پریدن چشم
گزینه «۴»: دق کردن
(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۱۴۳-

(مفسن فرایین)
«ماه» استعاره از چهره معشوق / «سنبل» استعاره از موهای معشوق / «لاله» استعاره از چهره معشوق / «ریحان» استعاره از موهای معشوق
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۴۴-

(مفسن فرایین)
سنبل: استعاره از زلف معشوق
چون گل رخ بنمود و چون سرو در چمن بنشست: تشبیه دارد.
رخ بنمود: کنایه دارد.
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۴۵-

(عمیر مهرثی)
فاقد مجاز / تشبیه: روز دولت چون روشن چراغ، ظلم شب‌آسا
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «چشم عیار»: استعاره و تشخیص است. / مجاز: «خون» مجاز از کشتن است.

گزینه «۲»: «پرده دریدن»: کنایه از فاش ساختن اسرار است. / استعاره: «نی» استعاره و تشخیص است.

گزینه «۴»: تشبیه: «معشوق» به «حوری» تشبیه شده است. / استعاره: «بت» استعاره از معشوق است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۴۶-

(عمیر مهرثی)
وزن سایر ابیات:
گزینه «۱»: مستفعلن فع / مستفعلن فع
گزینه «۳»: مفتعلن مفتعلن فاعلن
گزینه «۴»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن
(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۱۴۷-

(سعید یغفری)
وزن ابیات «الف» و «د»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن
وزن سایر ابیات:
بیت «ب»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن فاعلن
بیت «ج»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن فع
(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه ۶۶)

۱۴۸-

(سیر پهل طباطبایی‌نژاد)
وزن گزینه «۴»: مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
گزینه «۲»: فعولن فعولن فعولن فعولن
گزینه «۳»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
در سه گزینه دیگر همان‌گونه که می‌بینید پایه‌های آوایی همسان تک‌پایه‌ای است.
(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه ۹۲)

۱۴۹-

(مفسن اصغری)
ویژگی‌های فکری سبک عراقی موجود در ابیات:
الف) پرهیز از زهد ریایی
ج) توجه به صفا و آرایش درون
د) برتری عشق بر عقل (تقابل عقل و عشق)
تشریح سایر ابیات:
بیت «ب»: بیانگر خردگرایی (ستایش خرد) است که ویژگی فکری سبک خراسانی به‌شمار می‌آید.
بیت «ه»: باور به اختیار و اراده انسان و ترجیح آن بر قضا و قدر که از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی محسوب می‌شود.
(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و مفهومی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۱۵۰-

(مفسن اصغری)
مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» ناپایداری عمر و زیبایی‌های دنیوی است. بیت گزینه «۳» بیانگر سختی‌های راه عشق است.
(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهومی، صفحه ۶۲)

۱۵۱-

(کتاب آبی)
- «لمعات» کتاب فخرالدین عراقی در قرن هفتم است که در قالب نظم و نثر به سیر و سلوک عارفانه پرداخته است.
- شاه نعمت‌الله ولی از شاعران قرن نهم است که دیوان شعرش مضامین عرفانی دارد.
(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۴، ۱۵ و ۱۷ تا ۱۹)

۱۵۲-

(کنگور سراسری ۸۸)
در دوره تیموری نثر فنی تقریباً از میان می‌رود و نثر ساده جای آن را می‌گیرد. عبارات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به نثر ساده و روان نوشته شده‌اند و در آنها از آرایه‌های ادبی فراوان و مشخصات دیگر نثر فنی مانند عبارات و واژه‌های عربی و ... خبری نیست؛ اما در عبارت گزینه «۳» واژه‌های فراوان عربی و اطناب جمله وجود دارد که از ویژگی‌های نثر فنی است.
(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۳۸)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

گزینه «۲»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن

گزینه «۳»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۲)

-۱۵۹

(کتاب آبی)

توصیف حسی و معشوق زمینی در بیت گزینه «۳» نشان از سبک خراسانی دارد، اما در گزینه‌های دیگر، ویژگی فکری سبک عراقی دیده می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بی‌اعتباری و ناپایداری زندگی دنیوی

گزینه «۲»: اعتقاد به قضا و قدر

گزینه «۴»: نکوهش زهد ریایی

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و مفعوم، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

-۱۶۰

(کنکور سراسری ۸۸)

مصراع دوم بیت صورت سؤال و مصراع دوم بیت گزینه «۴» هر دو دقیقاً یک مفهوم را بیان می‌کنند. (ناراحت نشدن بزرگان از اعمال و گفتار زشت دیگران)

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفعوم، صفحه ۱۰۰)

تاریخ

-۱۶۱

(اسرا مرادی)

رومیان در آغاز، گاه‌شماری دقیقی نداشتند، به همین دلیل در سال ۴۶ ق.م امپراتور روم (ژولیوس سزار) دستور داد گاه‌شماری رومی بر اساس گاه‌شماری مصری اصلاح شود.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

-۱۶۲

(اسرا مرادی)

آخرین مرحله کار باستان‌شناس، استخراج و تنظیم اطلاعات است. امروزه باستان‌شناسان برای تاریخ‌گذاری و تعیین سن آثار باستانی، از روش‌های علمی پیشرفته‌ای مانند روش رادیوکربن و شیوه پیشرفته‌تری موسوم به «پتاسیم- آرگون» استفاده می‌کنند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۶)

-۱۶۳

(اسرا مرادی)

سنگ، اصلی‌ترین ماده‌ای بود که انسان‌های نخستین از آن برای ساختن ابزار استفاده کردند.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۳۲)

-۱۶۴

(اسرا مرادی)

«ژنگ»، عنوان «شی‌هوانگ‌تی» به معنای امپراتور اول را که پیش از آن مخصوص خدایان و قهرمانان اساطیری بود، برای خود برگزید.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۴۷)

-۱۵۳

(کتاب آبی)

«غیرت عشق» تشخیص است؛ یعنی عشق انسانی فرض شده که دارای غیرت و تعصب است. هیچ تشبیهی در این بیت وجود ندارد.

تشبیه‌های بلیغ در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لنگر حلم»، «کشتی توفیق» و «بحر کرم»

گزینه «۲»: «گنج مقصود» فشرده به صورت ترکیب اضافی است و کل مصراع اول هم یک تشبیه فشرده غیراضافی است.

گزینه «۴»: «درخت قامت»

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

-۱۵۴

(کتاب آبی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لب مجاز از دهان / کف مجاز از کل دست / دل مجاز از وجود

گزینه «۲»: سر مجاز از قسمتی از سر

گزینه «۳»: سر (دوم) مجاز از قصد و نیت

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳)

-۱۵۵

(کتاب آبی)

در سایر گزینه‌ها، به ترتیب «جلوه‌فروختن دریا»، «دست عشق» و «فربب زلف» تشخیص هستند. در بیت گزینه «۲»، «بساط چهره» تشبیه فشرده اضافی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۷۴)

-۱۵۶

(کتاب آبی)

بیت صورت سؤال از هشت پایه آوایی تشکیل شده است که هر مصراع آن چهار پایه و چهارده هجا دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

-۱۵۷

(کتاب آبی)

مصراع گزینه «۴» در وزن واژه «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» سروده شده است.

پایه‌های آوایی	چُن	نَ	دا	ری	تا	بِ	دا	نش
وزن واژه	فاعلاتن			فاعلاتن				
پایه‌های آوایی	چش	م	بگ	شا	در	صِ	فات	
وزن واژه	فاعلاتن			فاعلن				

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۵)

-۱۵۸

(کتاب آبی)

بیت این گزینه بر وزن «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن» سروده شده است.

اِم	شِب	عَ	جَ	بَس	تِی	جان
-	-	U	U	-	-	-
وان	چش	م	کُ	جا	خس	بد
-	-	U	U	-	-	-

گر	خا	ب	رَ	هی	یا	بد
-	-	U	U	-	-	-
کو	چن	تُ	شُ	هی	یا	بد
-	-	U	U	-	-	-

۱۷۳- (علی مومر کریمی)
تسلط رومیان بر مصر، موقعیت مسلمانان را در شام و حتی در شبه جزیره عربستان در معرض خطر جدی قرار می‌داد. از این رو، مسلمانان بعد از فتح شام درصدد برآمدند مصر را نیز تسخیر کنند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۵۱)

۱۷۴- (علی مومر کریمی)
در زمان امویان، درگیری و جنگ‌های زیادی میان مسلمانان و سپاه امپراتوری روم شرقی اتفاق افتاد. حتی مسلمانان چندین بار شهر قسطنطنیه، پایتخت امپراتوری روم را از زمین و دریا محاصره کردند، اما موفق به فتح آن نشدند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۵۵)

۱۷۵- (علی مومر کریمی)
دانشگاه الازهر توسط فاطمیان در قاهره بنیان نهاده شد که تاکنون به فعالیت‌های علمی خود ادامه داده است.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۷۶)

۱۷۶- (میلاد هوشیار)
پیروزی اعراب مسلمان در جنگ نهاوند سرنوشت حکومت ساسانی را قطعی کرد. فاتحان، این پیروزی را فتح الفتوح نامیدند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۸۳)

۱۷۷- (آرزو میرزایی)
بافت مذهبی جمعیت شهری و روستایی دوره سلجوقی را عمدتاً اهل تسنن تشکیل می‌دادند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۱۷۸- (آرزو میرزایی)
رسمی کردن مذهب شیعه دوازده امامی سبب شد که بسیاری از شیعیان در خدمت دولت نوپای صفوی قرار گیرند.
شاه اسماعیل طی لشکرکشی و جنگ‌های مختلف مدعیان داخلی، به ویژه حکام محلی را از میان برداشت و موجبات وحدت سیاسی و جغرافیایی ایران را فراهم کرد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۳۷)

۱۷۹- (میلاد هوشیار)
علامه محمدباقر مجلسی، صاحب دائرةالمعارف بزرگ حدیثی به نام بحارالانوار، از بزرگان عصر صفوی محسوب می‌شود.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۵۱)

۱۸۰- (میلاد هوشیار)
جنبش اصلاح دینی با انتقاد و اعتراض به برخی از نظریات و عملکرد کلیسا شروع شد.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر فرید، صفحه ۱۸۴)

۱۶۵- (میلاد هوشیار)
در زمان پادشاهی کمبوجیه، پسر و جانشین کورش بزرگ، مصر به تصرف هخامنشیان درآمد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۵)

۱۶۶- (اسرا مرادی)
ساسانیان مصمم بودند، به جای حکومت ملوک‌طوایفی اشکانی، حکومتی متمرکز و قدرتمند ایجاد کنند که دستورات و قوانین آن در سرتاسر ایران اطاعت شود.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۴)

۱۶۷- (میلاد هوشیار)
در دوران فرمانروایی ساسانیان، همگام با توسعه شهرنشینی، صنعت نیز رشد کرد و کیفیت کالاهای تولیدی بهتر شد.

ساسانیان به مراتب بیشتر از حکومت‌های پیشین بر کار تجارت نظارت می‌نمودند و قوانین و مقررات مربوط به خرید و فروش را اجرا می‌کردند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۶)

۱۶۸- (میلاد هوشیار)
دوره ساسانیان اهمیت بسزایی در تاریخ دین زرتشتی دارد؛ چرا که حکومت ساسانی، این دین را دین رسمی ایران اعلام کرد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۳۳)

۱۶۹- (میلاد هوشیار)
موبدان به شدت با آیین مانوی مخالف بودند. آنان پس از شاپور، اقدامات خود را برای نابودی مانی و مانویان تشدید کردند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۳۵)

۱۷۰- (میلاد هوشیار)
از جمله ویژگی‌های برجسته معماری عصر ساسانی، که در گذشته فراگیر نبود، کاربرد وسیع گنبد، ایوان و طاق در ساخت بناها به ویژه کاخ‌ها بود.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۵۰)

۱۷۱- (میلاد هوشیار)
از برجسته‌ترین چهره‌های تاریخ‌نگاری ترکیبی می‌توان به بلاذری، صاحب کتاب فتوح‌البلدان اشاره کرد.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۷)

۱۷۲- (میلاد هوشیار)
پس از آنکه سران قریش در جلب رضایت ابوطالب برای دست برداشتن از حمایت رسول خدا ناکام ماندند، تصمیم گرفتند بنی‌هاشم را تحت محاصره اجتماعی و اقتصادی قرار دهند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۲۸)

جغرافیا

۱۸۹- (معمداً ابراهیم مازنی)
دولت امارات متحده عربی با ساختن جزیره‌های مصنوعی در آب‌های خلیج فارس، نواحی جدیدی در منطقه ایجاد کرده است. این، مثالی برای «تأثیرگذاری تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها بر نواحی» است. به‌وجود آمدن نواحی صنعتی پیرامون شهر تهران، این شهر را به مهم‌ترین قطب صنایع مصرفی کشور تبدیل کرده است. این مثال، نشان‌دهنده «به‌وجود آمدن نواحی توسط انسان» است.
(جغرافیا (۲)، نامه پیوست، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

۱۹۰- (معمداً علی فطیمی باگی)
شکل صورت سؤال مربوط به بارندگی جبهه‌ای (سیکلونی) است. این نوع بارندگی بیشتر در محل جبهه‌ها به وجود می‌آید؛ جایی که توده‌های هوا با یکدیگر برخورد می‌کنند.
(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۲۷)

۱۹۱- (فاطمه سقایی)
باد، عامل مهم فرسایش در مناطق خشک و بیابانی است. به‌سبب شرایط آب‌وهوایی خشک، وزش بادهای شدید، وجود خاک‌های نرم و فقر پوشش گیاهی، فرسایش در بیابان‌ها شدت دارد. در اشکال کاشی فرسایش، ذرات از یک مکان کنده و به مکان‌های دیگر انتقال پیدا می‌کند.
(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۳۷)

۱۹۲- (فاطمه سقایی)
زیست‌بوم‌ها از نظر میزان تولید ترکیبات آلی و توده زیستی که از آن‌ها حاصل می‌شود، تفاوت دارند. انرژی روزانه دریاقتی در مناطق نزدیک قطبی حدود ۱۰۰ کالری در سانتی‌متر مربع است، در حالی که در مناطق معتدله حدود ۴۰۰ کالری و در مناطق استوایی ۸۰۰ کالری در سانتی‌متر مربع است.
(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۵۷)

۱۹۳- (معمداً علی فطیمی باگی)
خانواده زبانی «هند و اروپایی»، بزرگ‌ترین و گسترده‌ترین گروه زبانی دنیاست. بیش از نیمی از مردم جهان، به یکی از زیرشاخه‌های این زبان صحبت می‌کنند.
(جغرافیا (۲)، نواحی انسانی، صفحه ۶۹)

۱۹۴- (فاطمه سقایی)
صنایع‌های تک که با فعالیت‌های اقتصادی نوع چهارم ارتباط نزدیکی دارند، عمدتاً بر محور فناوری پیشرفته قرار دارند. پیشرفت آن‌ها بر مبنای نوآوری و رقابت است و ناگزیر به صادر کردن کالاهای تولیدشده به کشورهای دیگر جهان‌اند.
(جغرافیا (۲)، نواحی انسانی، صفحه ۹۶)

۱۹۵- (آزاده میرزایی)
شرکت‌های چندملیتی به‌دنبال افزایش فروش و سود خود هستند و به منافع کشورهای میزبان توجه چندانی ندارند. این شرکت‌ها گاه انحصار تولید یک کالا را در دست می‌گیرند و کارخانه‌های داخلی کشورها را از دور رقابت، خارج می‌کنند. در این صورت، وابستگی نواحی به کشورهای توسعه‌یافته صنعتی بیشتر می‌شود.
(جغرافیا (۲)، نواحی انسانی، صفحه ۱۰۳)

۱۸۱- (فاطمه سقایی)
چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی دانان با دید ترکیبی یا کل‌نگری موضوعات را مطالعه و بررسی کنند.
(جغرافیای ایران، جغرافیا پیوست، صفحه ۷)

۱۸۲- (فاطمه سقایی)
تشریح گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: تدوین فرضیه است.
گزینه «۲»: یک جمله خبری است.
گزینه «۴»: نتیجه‌گیری از یک پژوهش را بیان می‌کند.
(جغرافیای ایران، جغرافیا پیوست، صفحه ۱۰)

۱۸۳- (فاطمه سقایی)
کوهستان‌های تالش با جهت شمالی به جنوبی، منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است. شیب عمومی این کوه‌ها به سمت خزر، بیش از منطقه آذربایجان است.
(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۲۴)

۱۸۴- (فاطمه سقایی)
محدوده جغرافیایی بحرانی در پدیده ریزگردها، کشورهای ایران، عراق، ترکیه، کویت و عربستان هستند.
برای حل مشکلات محیط زیست کشور، مدیران، برنامه‌ریزان و مسئولان باید به بُعد مکانی تصمیم‌گیری‌های خود توجه جدی کنند.
(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۵)

۱۸۵- (فاطمه سقایی)
قانون ۷۰، زمان دو برابر شدن جمعیت هر کشور را نشان می‌دهد.
(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۶۴)

۱۸۶- (آزاده میرزایی)
در دوره قاجاریه، ایران به چهار ایالت تقسیم شد. این ایالت‌ها عبارت بودند از: آذربایجان، کرمان و بلوچستان، فارس و بنادر، خراسان و سیستان.
(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۷۰)

۱۸۷- (فاطمه سقایی)
امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند.
(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۸۴)

۱۸۸- (فاطمه سقایی)
پیکره‌بندی طبیعی ایران، برخورداری از موقعیت دریایی و خشکی، وجود کوه‌های بلند، دشت‌های وسیع، سواحل گوناگون و بیابان‌های شگفت‌انگیز، گردشگری زمین‌گردی (ژئوتوریسم) را ایجاد کرده است.
(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۹۶)

۲۰۲- (سمیرا فلیلی)

هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل کند، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون می‌شود. عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آن‌ها تکوینی است. یعنی براساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده اعضا تغییر نمی‌کند.

شناخت خدوند، فرشتگان و جهان ماورای طبیعی، کنش‌های اجتماعی آدمیان را دگرگون می‌کند و آرمان و ارزش‌های زندگی را تغییر می‌دهد. هریک از موجوداتی که بیرون جهان اجتماعی قرار دارند؛ یعنی موجودات طبیعی و ماورای طبیعی به واسطه ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان پیدا می‌کنند در گستره جهان اجتماعی قرار می‌گیرند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۱۶، ۱۷، ۱۹ و ۲۰)

۲۰۳- (پارسا مبینی)

تشریح گزاره‌های نادرست:

- نمادها مربوط به لایه سطحی جهان اجتماعی هستند.
- تنوع آگاهی و اراده انسانی، موجب پیدایش جهان‌های اجتماعی متفاوت می‌شود.
- انسان در مقابل فرهنگ خود، موجودی فعال و کنشگر است.
- جوامع دنیوی به تناسب عقاید و ارزش‌های خود ارزش‌ها، هنجارها و نمادهای خود را به وجود می‌آورند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۷، ۲۸ و ۳۲ تا ۳۴)

۲۰۴- (پارسا مبینی)

تشریح عبارات نادرست:

- جهان اجتماعی با آگاهی و اراده افراد انسانی پدید می‌آید. ولی این پدیده پس از آن که با کنش انسان تحقق پیدا کرد، دیگر وابسته به اراده تک‌تک افراد نیست.

- جهان‌های اجتماعی مختلف را می‌توان بر اساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند، ارزیابی کرد.
- آرمان‌های اجتماعی در ارزش‌ها متبلور می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۳۹، ۴۱، ۴۷ و ۴۸)

۲۰۵- (مبیناسارات تاپیک)

فرزند و کیلی که به کار خدماتی در دادگستری مشغول است ← نزولی، میان‌نسلی

فردی که از مدیریت بخش مالی بانک ملی به مدیریت بخش مالی بانک سپه منتقل شده است ← افقی درون‌نسلی

فرزند راننده تاکسی که در حال حاضر روان‌شناس بالینی است ← صعودی میان‌نسلی

دبیر روان‌شناسی دبیرستان ادب، دبیر روان‌شناسی دبیرستان بینش نیز هست ← افقی درون‌نسلی

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

۱۹۶- (فاطمه سفایی)

از میان عوامل توسعه انسانی، عامل درآمد و رفاه، جنبه اقتصادی دارد؛ به طوری که مردم برخی از کشورها درآمد و سطح زندگی و رفاه خوبی دارند؛ در حالی که در برخی کشورهای دیگر، بخش بزرگی از مردم با فقر و کمبود امکانات زندگی مواجه‌اند. نابرابری اقتصادی در فضای جغرافیایی جلوه‌گر می‌شود و در نتیجه آن، ناحیه‌هایی پدید می‌آیند که از نظر امکانات و تسهیلات و چشم‌اندازهای جغرافیایی با یکدیگر تفاوت دارند.

(جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۶)

۱۹۷- (مهمعلی فطیپی باگی)

ناحیه سیاسی فراملی (منطقه‌ای) ← اتحادیه اروپا (نه قاره اروپا)

ناحیه سیاسی ویژه ← هنگ کنگ، کردستان عراق، قشم

ناحیه سیاسی ملی ← ارمنستان، تاجیکستان، ایران

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

۱۹۸- (سراسری ۹۸)

به آب‌های پشت خط مبنا، آب‌های داخلی می‌گویند که کشور مجاور دریا مالک آن‌هاست. از خط مبنا به سمت دریا، تا حدود دوازده مایل دریایی، دریای سرزمینی نامیده می‌شود که آن هم متعلق به کشور مجاور دریاست اما سایر کشورها در آن منطقه حق عبور و مرور بدون ضرر دارند. در آب‌های آزاد، کشتی‌رانی، فعالیت نظامی و... برای همه کشورها آزاد است.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۳۱)

۱۹۹- (مهمعلی فطیپی باگی)

راتزل، پدر علم جغرافیای سیاسی شناخته می‌شود. او از مباحث خود چنین نتیجه می‌گیرد که در کشمکش بر سر قدرت، دولت‌های بزرگ پیروز می‌شوند و کشورهای کوچک را ضمیمه خاک خود می‌کنند.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه‌های ۱۳۳ و ۱۳۴)

۲۰۰- (فارج از کشور ۹۸)

قرار گرفتن روسیه در عرض‌های جغرافیایی بالا، کشاورزی را در این کشور با محدودیت مواجه کرده است. بهترین شکل برای یک سرزمین، شکل فشرده است. در کشورهای طولی و چندتکه، نظارت حکومت بر همه قسمت‌های کشور و همچنین ایجاد خطوط ارتباطی با مشکل مواجه می‌شود.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه‌های ۱۴۹ و ۱۵۰)

جامعه‌شناسی (۱)

۲۰۱- (پارسا مبینی)

- آگاهانه بودن کنش بدین معنی است که کنش انسانی وابسته به آگاهی انسان است و بدون آگاهی کنشی صورت نمی‌گیرد.

- ارادی بودن کنش بدین معنی است که کنش انسانی به اراده بشری وابسته است و اگر فعلی ارادی نباشد، کنش محسوب نمی‌شود.

- پیامدهای غیرارادی کنش انسان، قطعی است؛ یعنی حتماً انجام می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۴ و ۶)

جامعه‌شناسی (۲)

۲۰۶-

(مبیناسارات تاپیک)

متولد شدن در جایی (مکان تولد) ویژگی انتسابی، ثابت، فردی است. صاحب کارخانه بودن اشاره به دارایی دارد، دارایی از ویژگی‌های اکتسابی، متغیر، اجتماعی است. صبور بودن یک ویژگی فردی، اکتسابی، متغیر است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

۲۰۷-

(پارسا میببی)

الف: تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند؛ از این رو هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند. ب: نگاه دنیوی جهان متجدد و ارزش‌های آن به گونه‌ای است که هر دخل و تصرفی را در طبیعت مجاز می‌داند. ج: وجود نظریات متفاوت دربارهٔ هویت، نشانهٔ این است که امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۵، ۶۲ و ۶۴)

۲۰۸-

(آزیتا پدیرقی)

عبارت اول ← بازاندیشی دربارهٔ بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی (علت)

عبارت دوم ← تزلزل فرهنگی (مفهوم)

عبارت سوم ← هرگاه عقاید و ارزش‌ها اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند دوام هویت فرهنگی با چالش‌هایی مواجه می‌شود. (پیامد)

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۲، ۸۳ و ۸۵)

۲۰۹-

(آزیتا پدیرقی)

- اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا برای تأمین سلطه خود به نسل‌کشی و از بین بردن ساکنان بومی پرداختند. ← ابعاد هویتی جمعیت - روزنهٔ ورود استعمار ← اقتصاد - آگاهی‌ها و معانی مشترک که جهان اجتماعی بر اساس آن ساخته می‌شود. ← فرهنگ

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۲، ۱۰۵ و ۱۰۸)

۲۱۰-

(الهه فضری)

قفس آهنین؛ یعنی افرادی که قصد تسلط بر این جهان را دارند، به تدریج اسیر یک نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌شوند.

جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول علوم عقلانی و وحیانی امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری از دست می‌رود و داورى دربارهٔ آن امور به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود؛ از این روند به زوال معنا و عقلانیت ذاتی یاد می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هیوان اجتماعی، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۲۱۱-

(پارسا میببی)

- هنگامی که اندیشه را به صورت گفتار یا نوشتار درمی‌آوریم، به جهان فرهنگی وارد شده‌ایم.

- مطابق رویکرد دوم جهان ذهنی تابع جهان فرهنگی است.

- معیار و میزان سنجش عقاید، حقیقت است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۴، ۵، ۸ و ۱۴)

۲۱۲-

(پارسا میببی)

جهانی نشدن فرهنگ مغولی: فرهنگ مغول شایستگی جهانی شدن نداشت. موفقیت استعمار قدیم: پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی

آشکار نشدن تمامی ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی: عمل کردن حکومت‌ها در چارچوب روابط قومی و قبیله‌ای

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۱، ۲۳ و ۲۹)

۲۱۳-

(فارج از کشور، ۹۸)

روشنگری در معنای عام خود، پدیده‌ای مدرن و مربوط به فرهنگ معاصر غرب نیست. انبیای الهی از دیرباز برای روشنگری و از بین بردن موانعی آمده‌اند که راه را بر حقیقت بسته‌اند. در فرهنگ دینی اسلام، عقل، وحی و تجربه روش‌های شناخت حقیقت‌اند. روشنگری در این معنا، اگر با هستی-شناسی و انسان‌شناسی دینی همراه باشد، با استفاده از وحی، عقل و تجربه، تفسیری دینی از انسان و جهان ارائه می‌دهد.

روشنگری در معنای خاص، به مبنای معرفت‌شناسی پذیرفته شده در فرهنگ غرب گفته می‌شود و روشی از معرفت و شناخت است که با سکولاریسم و اومانیزم همراه شده است. این روش در طول بیش از چهارصد سال فرهنگ جدید غرب، شکل‌های مختلفی پیدا کرده است که وجه مشترک همهٔ آن‌ها کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت است.

روشنگری با رویکرد دنیوی، اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل این که وحی را نمی‌پذیرد به دئیسم منجر می‌شود. دئیسم یعنی اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۲۱۴-

(آزیتا پدیرقی)

- فرهنگ جدید غرب با پیدایش فلسفه‌های روشنگری آغاز شد.

- لیبرالیسم، به معنای مباح دانستن همهٔ امور در قیاس با خواست انسان است.

- فرو ریختن اقتدار کلیسا باعث ظهور رقیبان دنیاطلب کلیسا شد.

- با قبول تثلیث، مسیحیت از ابعاد عقلانی توحید دور ماند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۸، ۵۰ و ۵۳)

۲۲۰- (ارغوان عبدالملکی)

حرکت‌های اجتماعی روشنفکران چپ، در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، سوسیالیستی و مارکسیستی بود. برخی از آنان، آشکارا اندیشه‌های غیرتوحیدی را مطرح می‌کردند و برخی دیگر از رویارویی مستقیم با باورهای دینی مردم خودداری می‌کردند؛ حتی گاهی اندیشه‌های خود را در پوشش دینی بیان می‌داشتند. به‌این‌ترتیب، روشنفکری التقاطی چپ در کشورهای اسلامی پدید آمد.

حرکت‌های اعتراض‌آمیز روشنفکران چپ کشورهای مسلمان، اغلب مورد حمایت بلوک شرق قرار می‌گرفت.

اعتراض روشنفکران چپ به روشنفکران نسل اول، به دلیل گریز آنان از اسلام یا اسلام‌ستیزی آنان نبود، بلکه از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)

منطق

۲۲۱- (فرهاد قاسمی نژاد)

فقط در گزینه ۲ احتمال بروز مغالطه نگارشی وجود دارد (بچه گمشده، توسط مادرش پیدا شد یا بچه گمشده توسط مادرش، پیدا شد) در سایر گزینه‌ها احتمال بروز مغالطه مربوطه وجود ندارد.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۹)

۲۲۲- (نیما بواهری)

مفهوم کلی مفهومی است که در ذهن بر موارد متعدد اطلاق شود و بتوان برایش مصادیق متعدد فرض کرد. حال ممکن است در خارج بی‌نهایت مصادیق داشته باشد (مانند عدد)، فقط یک مصادیق داشته باشد (مانند خدا) یا هیچ مصادیقی نداشته باشد (مانند سیمرغ).

(منطق، مفهومی و مصداق، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۲۲۳- (نیما بواهری)

زمانی که تعریف با مصادیق مفهوم تعریف شده رابطه عموم و خصوص من وجه دارد، تنها بعضی از مصادیق آن را پوشش می‌دهد؛ اما از طرف دیگر موارد بی‌ارتباط را دربرمی‌گیرد و همه مصادیق آن مفهوم را نیز پوشش نمی‌دهد. پس نه جامع است و نه مانع.

(منطق، مفهومی و مصداق و تعریف، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵ و ۳۷ و ۳۸)

۲۲۴- (فاطمه‌سارادت شریف‌زاده)

تنها در گزینه «۲» استدلال تمثیلی مخالف ذکر شده است، سایر گزینه‌ها به وجوه اختلاف میان علم و ثروت اشاره کرده است. همانطور که برای گنج و سکه و اشیای باارزش زکات پرداخت می‌کنیم، زکات علم هم آموزش به دیگران است.

(منطق، اقسام استدلال و کاربردهای آن، صفحه ۴۶)

۲۱۵- (مبینا سارادت تاپیک)

- کشورهای غربی برای تأمین منافع اقتصادی خود، نیازمند درهم شکستن مقاومت فرهنگی اقوامی بودند که سلطه و نفوذ آن‌ها را تحمل نمی‌کردند؛ برای این منظور از مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری استفاده کردند.
- نیازمندی دولت‌ها برای افزایش قدرت خود به سرمایه و پول بازرگانان و نیازمندی بازرگانان به حمایت ناوگان نظامی دولتمردان برای تجارت و سود، باعث پیوند قدرت با ثروت و تجارت شد.
- ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع جهانی فرهنگ غرب داشت.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۸، ۵۹ و ۶۹)

۲۱۶- (مبینا سارادت تاپیک)

تشریح عبارات نادرست:

مارکس، سوسیالیسم را مرحله‌ای انتقالی برای رسیدن به کمونیسم می‌دانست. مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم به نقد لیبرالیسم اقتصادی پرداخت. مالتوس و ریکاردو از نظریه‌پردازان اقتصاد لیبرال بودند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۵ و ۷۷)

۲۱۷- (زینتا بیدقی)

عبارت اول: استعمارگر و استعمارزده
عبارت دوم: نظریه جنگ تمدن‌ها
عبارت سوم: نظریه کنت

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۲، ۸۳ و ۸۷)

۲۱۸- (ارغوان عبدالملکی)

- نظریه جنگ تمدن‌ها شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی تمدنی را می‌پذیرفت ولی از یک سو دیگر تمدن‌ها را در عرض تمدن اسلامی قرار می‌داد و جایگاه مهم و منحصر به فرد انقلاب و فرهنگ اسلامی را نادیده می‌گرفت و از سوی دیگر با طرح جنگ تمدن‌ها، رویکرد خصمانه جهان غرب را به جنبش‌های اسلامی، توجیه می‌نمود و از این طریق، هراسی را که پس از جنگ جهانی دوم، نسبت به بلوک شرق وجود داشت، متوجه جهان اسلام می‌کرد.

- انقلاب اسلامی با بازگشت به اسلام و اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعی، مسئله اسرائیل را مسئله جهان اسلام مطرح می‌کرد. بازگشت به اسلام، اولاً مشروعیت قرارداد کمپ دیوید را در باور مسلمانان، مخدوش کرد؛ ثانیاً مقاومت در برابر صهیونیسم را از موضع اعتقاد اسلامی و با تکیه بر ایمان به خداوند و قدرت الهی آغاز کرد.

- مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام، جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترده مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ ه.ش است که تاکنون به سقوط قدرت‌های سیاسی در چهار کشور عربی منجر شده است.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۱)

۲۱۹- (زینتا بیدقی)

عبارت اول ← مجلس از نظر منورالفکران
عبارت دوم ← اوج‌گیری جنبش عدالتخانه
عبارت سوم ← انقلاب اسلامی ایران

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۲۰)

۲۲۹- (نیما پواهری)
در شرطی متصل، مقدم مستلزم تالی و تالی تابع مقدم است (نه برعکس).
یعنی با وجود مقدم می‌توانیم وجود تالی را نیز نتیجه بگیریم (از وضع مقدم
وضع تالی را نتیجه بگیریم) و در صورت نبود تالی نبود مقدم را نیز نتیجه
بگیریم (از رفع تالی رفع مقدم را نتیجه بگیریم). اما دو حالت رفع مقدم و
وضع تالی مغالطه محسوب می‌شوند.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۲۳۰- (فرهاد قاسمی نژاد)
به زن و بچه من رحم کنید (توسل به احساسات)
فقط دوبار خلف وعده کردم (کوچک‌نمایی)

انسان متدینتی هستید (تله‌گذاری)

از شما توقع بیشتری داشتم (تله‌گذاری)

(منطق، سنسگرزی در تفکر، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۲)

۲۳۱- (کتاب آبی)
علمی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است، منطق نام دارد.
منطق دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دست‌بندی آن‌ها،
راه‌های جلوگیری از آن‌ها را نشان دهند.

(منطق، منطق، ترازوی انریشه، صفحه ۳)

۲۳۲- (کتاب آبی)
اشتباه گرفتن کلمات با ظاهر مشابه مغالطه اشتراک لفظ را به وجود می‌آورد.
(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۹)

۲۳۳- (کتاب آبی)
ایران یک مفهوم جزئی است، در حالی که نسبت‌های چهارگانه مقایسه دو
مفهوم کلی از نظر مصادیقشان می‌باشد؛ پس هیچ نسبتی از نسب اربعه بین
آن‌ها وجود ندارد.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۲۳۴- (کتاب آبی)
در تعریف باید از واژه‌های آشنا برای شنونده استفاده کنیم تا واضح و قابل
فهم باشد و نباید از واژه‌هایی استفاده نماییم که درک آن‌ها برای شنونده
دشووارترند و یا وی را به اشتباه می‌اندازند.

(منطق، انواع و شرایط تعریف، صفحه ۳۷)

۲۳۵- (کتاب آبی)
هر چه وجه مشابهت میان دو امر بیشتر باشد، استدلال تمثیلی قوی‌تر است؛
اما نتیجه آن هیچ‌گاه قطعی نیست.

(منطق، اقسام استدلال و کاربردهای آن، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۶)

۲۲۵- (نیما پواهری)
یک قضیه هنگامی شخصیه است که درباره یک مجموعه مشخص سخن
می‌گوییم. در این حالت محمول به کل مجموعه نسبت داده شده است نه به
تک‌تک افراد آن. برای یافتن محصوره یا شخصیه بودن قضایای حملی تنها
نگاه کردن به موضوع قضیه کافی نیست و روش صحیح به این شکل است:
اگر محمول تنها یک‌بار بر کل موضوع حمل شد، قضیه شخصیه است (مانند
گزینه ۲). اما اگر محمول چند بار، (در هر بار) بر هر یک از اعضای موضوع حمل
شد، قضیه ما شخصیه نبوده و محصوره است (مانند گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴).
(منطق، قضیه عملی، صفحه ۶۲)

۲۲۶- (فرهاد قاسمی نژاد)
عکس لازم الصدق قضایای سالبه کلی فقط در یک حالت ممکن است و آن
هم زمانی است که رابطه میان موضوع و محمول تباین باشد و عکس
لازم‌الصدق قضایای موجبه جزئی در سه حالت ممکن است و آن زمانی است
رابطه میان موضوع و محمول تساوی، مطلق و من وجه باشد.

(منطق، اقسام قضایا، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

۲۲۷- (فاطمه سارانت شریف‌زاده)
گزینه «۱» شکل دوم و نامعتبر است؛ زیرا هر دو مقدمه سالبه است. گزینه
۲ شکل سوم و نامعتبر است؛ زیرا محمول نتیجه دارای علامت مثبت است
ولی علامت آن در مقدمه دوم منفی است. گزینه «۳» شکل چهارم و معتبر
است. گزینه «۴» شکل اول و نامعتبر است؛ زیرا حد وسط در هر دو مقدمه
علامت منفی دارد.
(منطق، قیاس اقترانی، صفحه ۸۱)

۲۲۸- (مبیر پیرسینلو)
گزینه «۲» (همه شرایط اعتبار قیاس را دارد).
هیچ مؤمنی خیانت‌کار نیست.
$$\frac{(+)}{(+)} \text{ هر وطن‌فروشی خیانت‌کار است.}$$

∴ هیچ مؤمنی وطن‌فروش نیست.
$$\frac{(-)}{(+)} \text{ تشریح سایر گزینه‌ها:}$$

گزینه «۱»: حد وسط (استادیار) در هر دو مقدمه علامت منفی (-) دارد.
برخی از استادان دانشگاه استادیار هستند.
$$\frac{(-)}{(-)} \text{ برخی استادیارها، چهل ساله هستند.}$$

∴ برخی از استادان دانشگاه، چهل ساله هستند.
گزینه «۳»: محمول نتیجه (گوشت‌خوار) علامت مثبت (+) دارد ولی در
مقدمه دوم علامت منفی (-) دارد.

بعضی پرندگان پستاندار نیستند.
$$\frac{(-)}{(+)} \text{ بعضی پستانداران گوشت‌خوار هستند.}$$

∴ بعضی پرندگان گوشت‌خوار نیستند.
گزینه «۴»: هر دو مقدمه سالبه هستند.
هیچ مادری بی‌فرزند نیست.
هیچ مادری کم‌صبر نیست.
∴ هیچ بی‌فرزندی کم‌صبر نیست.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه ۸۱)

فلسفه یازدهم

(مبیر پیرمستلو)

۲۴۱-

در گزینه «۴» سؤال اول به معرفت‌شناسی که شاخه‌ای از فلسفه است مرتبط است. در سؤال دوم به مغالطه توسل به معنای ظاهری اشاره شده است که تشخیص آن در کلام یک سخنران، به دانش منطقی نیاز دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سؤال اول، فلسفی است (معنای دیگرش این است که آیا خدا وجود دارد؟) اما برای سؤال دوم ابزار مناسب برای پاسخگویی نیامده است. دانش فلسفه اخلاق، تأمل فیلسوفانه در مورد اخلاق است ولی سؤال «حقیقت هستی چیست؟» مربوط به دانش مابعدالطبیعه است که به خود هستی و قواعد آن می‌پردازد.

گزینه «۲»: سؤال اول فلسفی است؛ اما سؤال دوم (اختلال خواب)، مربوط به خود دانش پزشکی است و نه فلسفه پزشکی که تأمل فیلسوفان پیرامون پزشکی است.

گزینه «۳»: سؤال اول لزوماً به فلسفه مربوط نمی‌شود و در جامعه‌شناسی و روان‌شناسی و... هم مطالب مرتبط زیادی پیرامون آن هست. سؤال دوم (هدفمندی جهان) نیز در حیطه کار دانش زمین‌شناسی نیست.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه و ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۷ تا ۹ و ۱۲ تا ۱۴)

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

۲۴۲-

ویژگی مشترک همه موجودات همان خصوصیت مشترک آن‌ها یعنی اصل وجود و موجود بودن است که به فلسفه اولی مربوط می‌شود و ویژگی خاص یک موجود نیز به فلسفه مضاف مرتبط می‌شود.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

۲۴۳-

جمله دوم نادرست است؛ زیرا فیثاغورسیان خود را وقف ریاضیات کردند، گرچه ریاضیات را با فلسفه و عرفان درآمیختند، اما خود را وقف عرفان نکرده بودند.

جمله سوم نادرست است؛ زیرا پارمنیدس فلسفه خود را به صورت شعر عرضه کرده بود نه هراکلیتوس.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

(نیما پوهاری)

۲۴۴-

یکی از فواید آموختن منطق توانایی تشخیص مغالطه‌ها و خارج کردن آنها از باورهاست. فلسفه از این توانایی منطقی کمک می‌گیرد تا اندیشه‌های فلسفی درست را از تفکرات غلط تشخیص دهد و راه رسیدن به اعتقادات درست را هموار سازد.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۷)

(نیما پوهاری)

۲۴۵-

سقراط می‌گوید: آیا ممکن است که کسی صفات و امور مربوط به انسان را ببیند، اما منکر وجود انسان باشد؟ آیا کسی پیدا می‌شود که علم و قدرت و عدالت فوق بشری را قبول داشته باشد ولی وجود خداوند را منکر شود؟ (پس لوازم یک امر موخر از آن است؛ پس اگر کسی به لوازم امری اعتقاد داشته باشد، به نحو پیشینی به خود آن چیز اعتقاد دارد)

(فلسفه یازدهم، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه ۳۵)

(کتاب آبی)

۲۲۶-

برخی جملات خبری کاذب هستند؛ یعنی با واقعیت مطابقت ندارند اما چون وجه خبری دارند و جمله‌ای با معنی را تشکیل می‌دهند، قضیه محسوب می‌شوند؛ مانند جمله مطرح شده در سؤال.

(منطق، قضیه عملی، صفحه ۵۹)

(کتاب آبی)

۲۲۷-

- اگر قضیه‌ای صادق باشد متضاد آن حتماً کاذب است.

- اگر قضیه‌ای صادق باشد متناقض آن حتماً کاذب است و برعکس.

(منطق، اقسام قضایا، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

(کتاب آبی)

۲۲۸-

مورد اول قضیه «هر انسانی ناطق است» می‌شود که به دلیل موجه بودن، علامت محمول آن منفی است.

مورد دوم قضیه «بعضی ایرانی‌ها مسلمان هستند»، می‌شود که به دلیل جزئی بودن، علامت موضوع آن منفی می‌شود.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

(کتاب آبی)

۲۲۹-

- نه هر دو و شاید هیچ کدام: غیر قابل جمع در صدق

- نه هیچ کدام و شاید هر دو: غیر قابل جمع در کذب

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۱)

(کتاب آبی)

۲۴۰-

ایجاد احساس برتری نژادی و پست دانستن مردم دیگر کشورها و سوءاستفاده از افکار عمومی برای راه انداختن جنگ جهانی توسط نازی‌ها، مغالطه توسل به احساسات بود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آن فرد با تعریف و تملق سعی در جلب نظر داشته است که مغالطه تله‌گذاری است.

گزینه «۲»: از حس آزادی‌خواهی انسان‌ها سوءاستفاده شده است و نوعی از مغالطه توسل به احساسات است.

گزینه «۴»: آبروریزی دانستن سرو نکردن چند نوع غذا برای تحقق خلاف آن نوعی مغالطه مسموم کردن چاه است.

(منطق، سنسگرایی در تفکر، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۲)

(فردر قاسمی نژاد)

۲۵۰-

از دیدگاه فیلسوفان طبیعت‌گرا انسان ناگزیر است منفعت دیگران را رعایت کند زیرا در غیر این صورت منفعت خودش نیز حفظ نمی‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ارسطو، شاگرد افلاطون، درباره معیار فعل اخلاقی، نظری نزدیک به استاد خود دارد.

گزینه «۲»: از نظر کانت فعل اخلاقی فعلی است که وجدان انسان بدان دعوت می‌کند؛ بنابراین انسانی اخلاقی است که افعال او مطابق وجدان او باشد. (مطابقت فعل انسان با وجدان مورد نظر کانت است نه عکس‌العمل وجدان در برابر فعل غیراخلاقی)

گزینه «۴»: دیدگاه ابن سینا در مورد فعل اخلاقی و نزدیکی این دیدگاه با فلاسفه یونان باستان دقیقاً مبتنی بر مبانی فلسفی اوست. (استدلال عقلی)

(فلسفه یازدهم، انسان، موهود افلاق‌گرا، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۷)

(کتاب آبی)

۲۵۱-

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حیرت پس از برخورد با مسئله پیش می‌آید.

گزینه «۳»: دریافت فلسفی نتیجه تفکر در اندوخته‌ها است.

گزینه «۴»: تفکر در اندوخته‌ها علت دریافت فلسفی است.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۵)

(کتاب آبی)

۲۵۲-

ماوراءالطبیعه مرتبه‌ای از عالم هستی است که ماورای طبیعت و جهان مادی می‌باشد. از آن جا که مابعدالطبیعه به هستی می‌پردازد، ماوراءالطبیعه را که بخشی از عالم هستی می‌باشد هم مورد توجه قرار می‌دهد.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۲)

(کتاب آبی)

۲۵۳-

از نظر فیثاغورس اصول ریاضی درباره تمام موجودات صادق است و این اصول عناصر اولی همه موجودات است.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

(کتاب آبی)

۲۵۴-

در این گونه از جهل انسان اموری را نمی‌داند و نسبت به نادانی خویش نیز نادان است و بنابراین نمی‌داند که نمی‌داند و در پی کسب دانایی و پرسشگری نیست.

(فلسفه یازدهم، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه ۳۵)

(فردر قاسمی نژاد)

۲۴۶-

شناخت تجربی بر چند قاعده عقلی مهم متکی است که دانشمند در هنگام بررسی داده‌های حسی آن قاعده‌ها را در نظر دارد و از آنها بهره می‌برد مانند: قاعده علیت و سنخیت.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه ۴۷)

(نیما بواهری)

۲۴۷-

پروتاگوراس که طرز تلقی سوفسطائیان را داشت، می‌گفت حقیقت همان چیزی است که حواس هر کس به آن گواهی می‌دهد؛ یعنی هر چیزی، برای کسی که به آن معتقد است، حقیقت به شمار می‌رود، حتی اگر برای کسی دیگر چنین نباشد. بنابراین حقیقت امری یکسان نیست و نسبت به هر کسی می‌تواند متفاوت باشد.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۵۳)

(تازنین زینب عباسی)

۲۴۸-

از نظر کانت انسان مفاهیم زمان و مکان را از حس و تجربه بدست نمی‌آورد به عبارتی این مفاهیم مقدم بر تجربه است و داده‌های حسی و خام تجربی به قالب این مفاهیم در می‌آیند و برای انسان قابل درک می‌شود پس اگر داده‌های حسی لباس زمانی و مکانی بخود نگیرند معرفت شکل نمی‌گیرد.

گزینه دام گزینه ۴ است مفاهیم زمان و مکان مقدم بر تجربه اند و گرنه شناخت حاصل نمی‌شود. در واقع انسان آنچه از طریق داده‌های حسی بدست می‌آورد را در قالب مفاهیم ذهنی زمان و مکان قرار می‌دهد تا شناخت حاصل شود. اگر لباس زمانی و مکانی بخود نگیرند معرفت شکل نمی‌گیرد.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۵۷)

(فاطمه سارات شریف‌زاده)

۲۴۹-

روح بر اساس مکتب ملاصدرا چیزی ضمیمه شده به بدن نیست، بلکه نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است. اما از دیدگاه ابن سینا، وقتی بدن، دوره جنینی را در رحم مادر گذراند و به مرحله‌ای رسید که صاحب همه اندام‌های انسانی شد، خداوند روح انسانی را به آن عطا می‌کند (پس روح و بدن دو چیز مجزا هستند).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: ابن سینا هم معتقد است که روح استعداد کسب علم و اخلاق و عشق و معنویت .... را دارد، بنابراین می‌تواند به مرتبه کمال در جهان دست یابد.

گزینه «۳»: از دیدگاه حکمت متعالیه حقیقت انسان همان گونه که افلاطون و ارسطو و ابن سینا گفته‌اند حقیقتی دو بعدی است یعنی: روح و بدن
گزینه «۴»: در حکمت متعالیه و دیدگاه ابن سینا روح بعد معنوی و غیرمادی است به طوری که ملاصدرا روح را باطن بدن می‌داند.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان، صفحه‌های ۶۵ تا ۶۷)

روان‌شناسی

۲۶۱- (مبیناسارات تاییک)

وقتی سماجت بر حل مسئله برای مدت زمانی نادیده گرفته می‌شود، عواملی که مانع حل آن مسئله می‌شوند، فراموش می‌شوند؛ در نتیجه مراجعه مجدد و با نبود عوامل مانع بر حل، حل مسئله محقق خواهد شد. نادیده گرفتن حل مسئله برای مدتی کوتاه (اثر نهفتگی) از دیرباز سنت معمول حکما و دانشمندان بوده است. شناسایی موقعیت اولیه، فهرست اقدامات یا راهبردهای در دسترس، تعریف دقیق هدف و امکان تضمین دستیابی یا عدم دستیابی به هدف از شاخص‌های تقسیم‌بندی مسائل به دو گروه خوب‌تعریف‌شده و بدتعریف‌شده می‌باشد.

(روان‌شناسی، تفکر (I) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۲۳)

۲۶۲- (فرهار علی نژاد)

پژوهش‌های دانشمندان با طرح مسئله آغاز می‌شود. از میان گزاره‌های مطرح شده در گزینه‌ها، گزاره‌های گزینه «۱» و گزینه «۴» مسئله محسوب می‌شوند. با توجه به محتوای گزینه «۴» این مسئله در حیطه روان‌شناسی نمی‌گنجد، پس گزینه «۱» پاسخ صحیح است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲)

۲۶۳- (رویاه رهمانی)

کودکان ۱ تا ۳ ساله‌ای که تازه راه می‌روند، کودکان نوپا هستند که از نظر رشدی ممکن است در دوران طفولیت (یعنی دو سال اول زندگی) و کودکی اول (۲ تا ۷ سالگی) قرار بگیرند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۴)

۲۶۴- (مبیناسارات تاییک)

برای رسیدن به اهداف بالاتر باید آن را به اهداف کوچکتر و قابل وصول تقسیم کنیم؛ به گونه‌ای که قدم به قدم به اهداف موردنظر برسیم. اگر از ابتدا اهداف را بالا و دست نایافتنی انتخاب کنیم، هرگز نمی‌توانیم به آن‌ها دست یابیم و از تلاش باز می‌مانیم.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۸)

۲۶۵- (مریم امیری)

منظور از این اصل این است که ادراک ما از یک شکل، تحت تأثیر زمینه‌های مختلف، تغییر می‌کند. مانند گزینه «۱» که بیانگر خطا در ارزیابی سطح علمی دانش‌آموز به دلیل زمینه و محیطی است که با آن مقایسه می‌شود.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۸۴)

۲۵۵- (کتاب آبی)

شکاکیت مطلق (یعنی شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها) امکان‌پذیر نیست و اگر کسی چنین نظری بدهد، گرفتار یک تناقض شده و همین نظر او با شک مطلق ناسازگار است. «این عبارت اخیر یعنی شک در دانسته‌ها خودش نوعی معرفت تلقی می‌شود که شک مطلق را نقض می‌کند»

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه ۴۳)

۲۵۶- (کتاب آبی)

این معرفت از طریق تقویت ایمان و تعالی بخشیدن به نفس و تهذیب آن و کمال‌طلبی همراه با عبادات خالصانه، به تدریج و گام به گام حاصل می‌شود.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه ۴۹)

۲۵۷- (کتاب آبی)

به نظر افلاطون، ابزار حسی فقط توانایی درک این جهان را به انسان می‌دهد و درک جهان برتر تنها با عقل و شهود امکان‌پذیر است، به همین دلیل از نظر او، گرچه حس اعتبار دارد، اما از درجه اهمیت کمتری برخوردار است، زیرا صرفاً جهان سایه‌ها را به ما نشان می‌دهد نه جهان برتر را.

(فلسفه یازدهم، گاهی به تالیف معرفت، صفحه ۵۴)

۲۵۸- (کتاب آبی)

اشکالات نظری ناشی از توجه صرف به تجربه و بی‌مهری به تفکر عقلی عبارت بودند از:

۱) تجربه توانایی تبیین هر مسئله‌ای را ندارد، مثلاً تجربه نمی‌توانست درباره نیاز جهان به مبدأ و خدا، وجود عوالمی غیر از عالم طبیعت و خوب و بدهای اخلاقی اظهار نظر کند.

۲) مسائلی مانند خطاهای تجربه، تغییرات علوم تجربی و تفاوت‌های موجود در تجربه انسان‌های مختلف، می‌توانست قطعیت احکام تجربی را از بین ببرد. چنین مشکلاتی سبب شد که واقع‌نمایی دانش تجربی، بار دیگر با اشکال روبه‌رو گردد.

(فلسفه یازدهم، گاهی به تالیف معرفت، صفحه ۵۸)

۲۵۹- (کتاب آبی)

به نظر دکارت، ذهن ما غیر از بدن ماست و ذهن و بدن، متفاوت و مجزا هستند، گرچه با یکدیگر هستند و ذهن از بدن استفاده می‌کند به طور مثال، ذهن آزاد است ولی بدن از قوانین فیزیکی پیروی می‌کند و آزاد نیست.

(فلسفه یازدهم، هستی انسان، صفحه ۶۴)

۲۶۰- (کتاب آبی)

حالت تفریط قوه عقل: سفاهت

حالت تفریط قوه غضب: ترس

حالت تفریط قوه شهوت: خمودی

(فلسفه یازدهم، انسان، موجد افلاق‌گرا، صفحه ۷۴)

۲۷۱- (موسا عفتی)

ابیات صورت سؤال به ترتیب یادآور سبک‌های تصمیم‌گیری احساسی، منطقی و اجتنابی می‌باشند.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۴۷)

۲۷۲- (مبیناسادات تاپیک)

عوامل فردی همچون حس یأس و پوچی و ناامیدی و ناتوانی در انجام کار و عوامل بیرونی همچون عدم حمایت اجتماعی و سرزنش دیگران از عوامل شکل‌گیری باورهای غلط در فرد می‌باشند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۶)

۲۷۳- (ممدابراهیم مازنی)

دو فرایند مهم و تأثیرگذار در رشد: عوامل وراثتی و محیطی
رشد: تغییرات پی‌درپی و منظم که از زمان انعقاد نطفه تا هنگام مرگ ادامه دارد.

رشد: رفتارهای وابسته به آمادگی زیستی

یادگیری: فرایندی است که بر اثر تجربه به‌دست می‌آید.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۲)

۲۷۴- (مبیناسادات تاپیک)

حواس‌پرستی و از دست دادن تمرکز حالتی از درماندگی و ناامیدی و در نتیجه شکست و ناکامی را به‌دنبال دارد. (مثال دوم و سوم)
در مثال اول با وجود فشار روانی اما پیامد آن مطلوب و سازنده است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۶ و ۱۹۷)

۲۷۵- (سوقیا فرقی)

علامت	ردیابی علامت	عدم ردیابی علامت
حاضر	اصابت یا تصمیم درست	از دست دادن محرک هدف
غایب	هشدار کاذب	رد درست

بنابراین با توجه به جدول فرد الف: ۴ مرتبه اصابت یا تصمیم درست یا ردیابی علامت هدف را داشته است و ۳ مرتبه محرک هدف را از دست داده و ۴ مرتبه هشدار کاذب و ۱ مرتبه رد درست داشته است.

فرد ب: ۸ مرتبه ردیابی درست علامت هدف داشته است، ۶ مرتبه محرک هدف را از دست داده، هیچ هشدار کاذبی نداشته و ۲ مرتبه رد درست داشته است.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ارزاک، صفحه ۷۷)

۲۶۶- (کتاب آبی)

افرادی که پول دریافت نکرده‌اند، بدون اینکه نفعی ببرند دروغ گفته‌اند؛ پس ناهماهنگی شناختی بیشتری را تجربه می‌کنند و در نتیجه امکان بیشتری هست که نگرش خود را نسبت به تکالیف ملال‌آور تغییر دهند و آن‌ها را سرگرم کننده بدانند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۹ تا ۱۷۲)

۲۶۷- (مینا توکلی‌نژاد)

برای کودک برخلاف نوجوان، به دلیل فقدان تفکر فرضیه‌سازی، بسیار دشوار است که برخلاف باورها و علایق شخصی خود صحبت کند. نوجوان می‌تواند هر فرضیه‌ای را در نظر بگیرد و آن را بیازماید، حتی اگر آن را منطبق بر واقعیت نبیند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۵)

۲۶۸- (سوقیا فرقی)

آزمون ریون به صورت عینی و دقیق تعریفی از هوش ارائه می‌دهد که همه افراد می‌توانند برداشت یکسان یا تقریباً یکسانی از واژه مورد نظر کسب کنند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۸)

۲۶۹- (مریم احمدی)

فرد به دلیل نوع ارزیابی‌اش از مشکل، احساس ناخوشایندی را تجربه می‌کند. بنابراین فشار روانی صرفاً یک امر بیرونی نیست.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۶)

۲۷۰- (موسا عفتی)

در حافظه معنایی، دانش عمومی ذخیره می‌شود. آماده‌سازی، زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی، تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار می‌گیرد. آماده‌سازی بیانگر این موضوع است که به همه چیزهایی که در دامنه توجه ما قرار می‌گیرد آگاهی کامل نداریم.

(روان‌شناسی، ترکیبی، صفحه‌های ۷۴، ۷۵ و ۹۸)

۲۷۶-

(پروانه کریمی)

منابع توجه تحت تأثیر سه عامل است:

حواس ما به وسیله محرک‌های بیرونی تحریک می‌شود.

اطلاعات موجود در حافظه یکی از منابع مهم توجه است.

سبک پردازش و انتظارات افراد که باعث می‌شود محرک‌های خاصی انتخاب شوند.

(روان‌شناسی، اساس، توفه، ازرآک، صفحه ۷۴)

۲۷۷-

(فرهاد علی‌نژاد)

تشریح موارد نادرست:

الف) جامع‌ترین تعریف روان‌شناسی عبارت است از: علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی (شناخت).

د) برخی موضوعات را نمی‌توان به صورت از پیش تعیین شده مشاهده و یا با کمک پرسش‌نامه‌ها مطالعه کرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۸، ۲۰، ۲۱، ۲۷ و ۲۸)

۲۷۸-

(مهران اخشاری)

استفاده از چند روش حرکتی: راه رفتن، یادداشت‌برداری، برجسته کردن مفاهیم، خلاصه‌نویسی، رسم نمودار و حرکاتی از این قبیل برای بهسازی حافظه بسیار مفید است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۷)

۲۷۹-

(سوفیا فرقی)

الف) به دلایل وسواس فکری و عملی اشاره شده است: تبیین

ب) صرفاً به یکی از ویژگی‌های اسکیزوفرنی پرداخته است: توصیف

ج) با توجه به کلمه افزایش و رابطه استرس و پارکینسون: پیش‌بینی

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۸۰-

(کتاب آبی)

ناتوانی در حل مسئله مورد سؤال به این دلیل است که افراد تحت تأثیر تجربه گذشته فکر می‌کنند که از انبردست فقط در کارهای فنی می‌توان استفاده کرد. ناتوانی در حل مسئله باعث فشار روانی می‌شود.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۷، ۱۲۱ و ۱۳۰)